

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dictata - Cod. Ettenheim-Münster 156

Brant, Sebastian

[S.l.], 1607

Caput VII. De poententia virtute

[urn:nbn:de:bsz:31-113619](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-113619)

CAPVT VII DE POENITENTIA VIRTUTE

Poenitentia quæ locum quartum in Sacramentis
habet, non tantum est Sacramentum sed et Virtus est,
& semper fuit, imò sunt ista duo in lege gratiæ
ad eo coniuncta, ut nec Virtus proficere possit sine Sa-
cramento saltem in voto, nec Sacramentum Poeniten-
tiæ sine Virtute, aut saltem aliquò eiq; adhuc ex-
sistat, & deo de utroq; merito agit, & p[ro]p[ter] prius
de Virtute cum illo prior sit. Porro Poenitentia
q[ue] & Virtus & Sacramentum est, conueniunt non tan-
in re sed et in hoc quòd utroq; sit medicina
utilis ad delendum peccat[um] & quidem suo modo
necessaria, si illa peccata sint mortalia: hinc
quòd utroq; sit tabula salutis post naufragi[um]
innocentiæ, de qua hæc Tertul[ianus] lib: de Poeniten-
t[ia] ita amplecti dicit hinc naufragi[um] aliing[er]
cula fidem. Deniq[ue] q[uo]d utroq; sit circa peccata ut
illa detestetur & destruat.

Poenitentia dicta est a poena quod idem sit poenitere

& poenitentia delere. Et Poenitentia ut habet S.

Aug: idem quod bene tenentia qua nempe assidue
punit in se quod deliquit, quippe teste S. Grego: Poeni-
tentia est praterita mala plangere, cum x. poena
dolorem ac trititiam infert, ipso dolor facti comissi
pena ac praecipua poenitentia est.

Poenitentia capit nunc late ut poenitentia vocet
quavis voluntatis retractatio, & sic Jurispru. distin-
guunt duplicem poenitentiam unam contractam, aliam
criminalis, ut loquitur lege Cui ea ff. de furtis. nunc tri-

te & proprie ut poenitentia vocet dolor de commisso
peccato vel culpa, & sic Theologi de poenitentia
agunt, quia ut habet S. Aug: Poena proprie respo-

det culpe & ideo poenitentia proprie dicta est ab
illa poena quae est culpa & quidem voluntarie facta

quae ab alio infligitur & iniuste sustinetur, quia iniuste
poena est non poenitentia, quia teste S. Iudoro Poenitentia

est poena qua aliquis in se punit quod peccando co-

missit, ut sicut voluntarie peccavit, ita voluntarie
se affligat, unde et: fit, ut poenitentia proprie dicitur

de dolore honesto, nam vera poenitentia est culpa
retractatio: si autem ipse dolor sit iniquus, non erit

I
Nota.
1.

Nota
2.

pprie culpa retractatio, sed non potest culpa commissio
CONCESSIO. Poenitentia est libera seu uoluntaria
Et tunc rectam rationem detestatio commissi peccati
Pro hoc facit idem Gregorius Niziani, quid inquit est
Poenitentia nisi Dissolutio & euersio peccatorum, quia
uel re uel cogitatione admissa sunt, quippe per
poenitentiam mala patrata plangimus detestamur
& coramur destruere.

Quaeritur. An Poenitentia Virtus sit.

Audisiodorensis lib. 4. tract. 6. q. 1. Franc. Maurer 4.
dist. 14. q. 2. Item & Virtutem negat. Durandus
dist. 14. ar. 1. q. 18. 2. & Caiet. 2. 2. q. 114. ar. 1. Vo-
lunt illam solum esse Virtutem solum etiam quid, cum non
sit tam ad constituendum bonum quam ad destruendum malum.

Dico. Poenitentia est Vere & proprie Virtus, & Tho.

q. 88. ar. 1. Sol. 4. dist. 14. q. 2. ar. 1. Grego. q. 2.
de Poenitentia: par. 1. 1. ar. lib. 1. c. 19. Ioa. disp. 7. sect. 1.

Quia ita multoties in scripturis commendatur, & pra-
cipitur, ergo dubio procul laudabilis est, Secundo 88.

Patres loquuntur de poenitentia tanquam de habitu ho-
nestissimo & perfecta Virtutis. S. Chrysost. hom. 23.

in Matthaeu. Magna est contra peccatum Virtus poeniten-
tia. Grego. lib. 9. registri. Ep. 39. Non est aliq-

uid peccatum, quod non cedat Virtuti Poenitentiae;

Secundo, Poenitentia ex electione procedit, necessarium
circa malum culpa vincendum & destruendum, & quia

Vnum peccatum sine alio destrui nequit & remitti,

negi peccato ueniam mereat, fit ut id malum sit arduum
 & supra vires & meritum hois, qua ratio ardui exigit
 virtutem, Virtus a per ardua gradit, negi obstat quod stultum
 esse uideat uelle non peccasse, cum id iam factum
 sit, quod a factum est infectum fieri nequit. Nam et si
 dolere de peccato praeterito & corari efficere ut illud
 factum non sit sit aliquid modo stultum, in dolere quod
 commiseris illud & satagere ut commissum displiceat
 & ut peccatum quoad effectus suos nempe reatum culpe
 seu offensionem dei, macula peccati &c. destruatur, tum
 reprobando factum, tum cauendo ne iterum fiat animo
 placandi deum non stultum sed bonum ualde est;

CASVS PRIMVS.

— A. quod peccauit lacrymas cit & plactum.

R. Non est iste dolor poenitentia quod virtus est, si passio
 animi sit, quod poenitentia virtus est in voluntate, non in
 in appetitu sensitivo, quod forte quippiam ipsi virtuti si-
 mile in illo esse potest. S. Tho: q. 85. ar. 4. Secq
 si dolor ille & lacryma sint ex oblatione, tunc non
 possunt esse in virtute poenitentiae,

Quares. 2do An Poenitentia sit Virtus per se
 infusa.

DD: Aliqui ut Durand. & Gabr: dist: 14. ar: Moraliz q. 10.
 ar: 2. Negant eam esse virtutem per se infusam, quod
 necesse illi actus est, in se & intrinsece supernaturalis,
 Quid. Poenitentia est Virtus per se infusa voluntati. S.
 Tho: 1a 2ae dist: 14. q: 1. ar: 1. Salut: & loto: ibide:

Petrus 1us lect: 8. De Panit: gra. disp: 7. sect: 1^a Quia
habet a^l tum in sua substantia & caritate supernaturali
quae detestatur peccati ut est offensa Dei est actus
contritionis, & in sua substantia supernaturalis, quae
ut habet Concilium Trident: sess: 6. Can: 3. Sine
Spi: Sancti Inpiratione & eius adiutorio non potest peccata
reverti & detestari peccata sicut oportet, ut cum
Inspirationis gra infundat.

CASVS VNVS.

S. dolet de peccato identidem & detestatur illud, quia of-
fendi Deum ut is auctor est & hinc nãc.

D. B. III

Handwritten text on the left edge of the page, partially obscured.

DVB
III

DVB. III.

Penitentia quod habeat obm nempe ma-
teriale seu quæ sit maa circa quam uer-
satur.

Nota Penitentia accipi potest uel gnam, ut scilicet quancumq; horum
detestationem peccati, & sic Penitentia dicitur unum
solum virtutem sed uarias complectitur iuxta multiplicem
rationem detestandi peccatum, vel speciatim, ut Penite-
tia peculiaris virtus quedam est, q; sub propria ratione
detestatur peccatum, nempe ut iniuriosum Deo, & sic
de illa sic agimus.

Nota Penitentia ista spectari potest duobus modis. 1o. In intellectu,
quatenus exercet hoc munus detestandi peccatum commissum
& detestandi de illo ac destruendi de illis peccatis in hisce
actibus sistendo. 2do. Adequate rationem completam ra-
tionem suam, & ad id ad alios quos exercere uult.
Nam hoc vox Penitentia solum tenet in rigore, letum
dationem preteriti facti, unde si hoc virtus sumatur

Et precise Substat hinc Voci seu Conceptui, solum ex-
tendit ad illos actus qui respiciunt prateritum seu
peccatum commissum. Interim fieri potest, ut eadem virtus
etiam integram & adequatam rationem suam alia gra-
beat officia & magis ampliorem

CONCLUSIO 30. scilicet Malum culpa seu peccatum et
obm poenitentia, ut reuertendum & uitandum. S. Thomas
q. 85. ar. 1 & 2. Sol. dist. 17. q. 1. ar. 2. 10a. disp. 2. sect. 1.
tam poenitentia retractat prius factum, nempe culpam
commissam praesertim mortalem. Pro hoc est quod scripsi:
ra poenitentia peccatoribus tribuas. Matt. 9. Non
ueni uocare iustos, sed peccatores ad poenitentiam. Vide
si peccatum praesertim mort. e propria ratione & pri-
ma maiorem circa quam versetur poenitentia rigore se-
sumpta, cuius actus est retractio & displicentia pec-
cati commissi.

CASVS PRIMVS

A retractat & detestat pecc: ven: qd n. g. risu
inuidico vel mendacio iocoso commisit.

Rg: Veniale peccatum potest esse magis poenitentia, qd
licet o sit tam propria offensio Dei sicut mortale,
reuerentia. est adaequalis iniuria, qd aliquid modo
pugnans cu voluntate & lege Dei. 10a. sect. 1. c. 1.

CASVS SECVS

B. Peccatum originale et detestat. c. soler
de habituali peccato.

Rg: Peccatum habituale dubio procul potest esse

maior poenitentia, q̄a vitz hanc eam de hunc totu
peccatu, q̄o maxime statum peccati sui peccatum ha-
bituale, quod maxime dicitur quantum ad realitatem culpa
& maiorem, non adiale peccatu statum transi-
& ideo necesse e ad illud amplius destruere.

R. 2do. Originale peccatu licet forte e carae
sub poenitentia rigorosa, cum e sui p̄p̄m albi
commisum. In. si vitz poenitentia spectet sicut in
placem affectu inlicita ad Deum, et potest habere
odio sua statum inlicita quacumq̄, tade contractu
& iam detestari, q̄o & peccatu originale, inel
maxime quo illa voluntas Adae a qua nra culpa
origines trahit nra quodammodo reputet q̄long in illo
dram & peccatum in eo

CASVS VERTISS.

D. odi peccatu s. b. mendaciu quod alij faci-
Dici communiter solent Poenitentia de peccatis p̄p̄j
s. the. ar. 2. si aut. q̄a alias in Xpo poenitentia
e potuisset, ille x aliena peccata perfectissime
detestatur.

R. Dicitur istud uoloare intelligi debet de poenitentia
stricti accepta & rigorosa, q̄a poenitentia ut est inlicita
p̄dam ad Deum et: sit aliquo modo uersam circa peccata
aliena, saltem p̄ odium illorum, q̄a natu peccati
ubiungit sit et odio dignum: & ideo eadem vitz que
illud odio habet & detestatur in proprio Iusto, et: dicit

illud ubi dicitur in Soa. lib. 9.

CAPITULUM VIII.

Et peccatum absolute odio habere proponit
illud non committere.

132.

Soa. Licet cum alijs sentiat, quod Poenitentia rigorose accepta
sui solum de peccato commisso, in hoc non proprie
Retradatis cadit; Putat tamen si sermo sui de poeniten-
tia Virtute solum solum dicitur ratione eius, non so-
lum peccatum iam commissum sed et: peccatum sim-
plicitate seu peccatum quod cavendum est compre-
hendi sub obno ita, quia ad poenitentiam spectat
solum dolere de commissa offerre ~~ubi~~, sed et: odio
habere illam, & proponere nam iterum committere,
Coxe. triid; sess: 14 c. 4. Pro hoc est quod eundem
rationis & honestatis sui vitare malum prius ^{insit} ~~est~~, &
abjicere illud si in adhi.

CONCLUSIO. 3da. Non solum malum culpa
sed et: malum poenae sub obno poenitentia comprehendit,
modo quis diverso. & iho: q: 85. ar: 3. Soa. disp: 2. scil: 1.
quod eundem virtutis est intendere finem & eligere media
apta ad finem illum: Unde quia poenitentia intendit
destruere peccatum, & servare divinam iniuriam ad quod
aptum medium est aptum poenae quod affertur in vindicta
peccati commissi. Dixi modo diverso, nam Poenitentia
malum culpa spectat, ut destruat, malum vero poenae ut ample-
ctatur, quia est simpliciter bonum, & potius destruere malum culpa;

ASSVS

In morbum forte ob culpam a Deo missum. G. supple-
cia mortis a magistratu pp delictum impositum.
pro poenitentia acceptat. ut Deo satisfaciat.

R. Malum poenae, quod consistit in passione, quodue
provenit ab extrinseca causa, potest et. esse accommodate
noe poenitentiae, & medium aptum ad satisfaciendam Deo,
quando ex affectu iustitiae acceptatur. Soa. sect. 8.

CONCLUSIO. Non solum malum sine culpa sine
poenae, sed et. bonum sub oblo poenitentiae comprehenditur.

Alexander 3° q. 76. Durandus, 4. dist. 14. q. 1^a Caietani
q. 85. ar. 2. Soa. disp. 2. sect. 2. & alij. Nam eiusdem
Virtutis officium est malum fugere & contrarium bonum
prosequi, sicut in Virtute quilibet, qui vult bonum et. odit
malum, bono illi contrarium, sic Virtute illa qui odio habet
malum aliquod quod facit poenitentiae multo magis
diligit contrarium bonum & illud vult, quia malum cui
sit privatio boni est tunc odio, nisi ratio boni, quod ois
Virtute qui odit aliquod malum, ideo est, quia inclinat
ad aliquod bonum.

Quaeres. An poenitentia et. Deum allinor?

Respondeo. Allinor, sed indirecte, & quae in obliquo, quia est quidam
iustitia, quod ad alterum est, & non nisi a Deo, quia eius opus
est satisfacere Deo, prout fit, & ita quantum in ipsa
est sanare & destruere injuriam Dei. Vel quod pinda est
reddere ius suum Deo, & sic Deum sub oblo suo completit.

DVB. 4.

Penitentia quod habeat Obm Formale, seu
motuum t. sub qua rāde circa mām suam
v. g. peccatum uersetur.

133
DVB

Nota. 1°. Motuum detestationis peccati, non unum,
sed Varium est, q̄a & honestum & indifferens & turpe hoc
est p̄t. q̄q̄ n. quis tritah. de peccato, q̄a Infamiam ideo
incurrit, q̄q̄ q̄a ab alio peccato quod ip̄i detestabi-
lis est impeditus fuit, hic de solo motuo honesto
agit, quippe sub tali solummodo virtus Vera inclinatur in
suam mām & mouet.

Nota. 2°. Motuum honestum detestationis peccati,
ad huc varium est p̄t. q̄a peccata v. g. Ebrietatis, Sobrie-
tas, fornicationis, castitas &c. Super & detestatur, tanq̄
malum ip̄i aduersum, quod in singulis virtutibus
locum habet, q̄libet n. q̄ detestatur malitia sua honestati
contraria; Sic et Religio detestatur peccati, ut
contra honorem dei, & Caritatis, ut et contra bonum
dei & illius amicitiam, &c. Hic de Motuo inue-
nit peculiari q̄d p̄m penitentia est Motuignudi-
tia & q̄d aliud h̄i, q̄a non deficiunt ubi Theologice re-
gatur.

CONCORSIA. Penitentia motu p̄m, q̄a est
causalis virtus ab alijs v̄tibus distincta, q̄o et est p̄t
peculiari & propria ratione tendere in suam
seu mām.

CONCLUSIO. 2. Penitentia quae spectat ad rem non
rem suam adequatam, illius motum & obm formale est
Ius divinum, quatenus ex peculiari debito iustitiae
servandum est, s. Tho. q. 85. ar. 2 & 3. Ratio ibi est
quod poenitentia sic quaedam iustitia ad bonum, quod
obm illius est illatum, Ius divinum ut tenendum
illa sunt servandum.

CONCLUSIO. 3. Penitentia si spectat qua
exercet peculiare magis detestandi delicta commi-
ssa, obm illius est Motum est, Sarcire divina
iniuriam & compensare illam. s. Tho. 4. dist. 14.
q. 1. ar. 1. ibi dicitur, q. 2. ar. 2. Canon. Relatione
de poenitentia, Sicut passim inculcane peccatum
ut detestandum, ut expiabile & emendabile, ut
compensabile, et obm poenitentia, sic ut detestabile
quod dubio procul intelligunt de expiatione peccati &
destructione, quam iniuria ex proprio debito & gra-
tione requirit, quod optime hoc compensationis exprimit,
Iniuria enim quantum est ex se non potest tolli, nisi per
satisfactionem, vel propriam, vel qualem exhibere
potest is qui iniuriam intulit, sicut inaequalitas
non tollitur nisi per aequalitatem.
Obijcit. In peccato tantum est malitia conversionis
quam in alijs privata virtutis detestabilis & malitia auct-

sionis quam detestatur Charitas & recte parat

134

quam hi omnes iniuria humana sunt in? diuinis altis
est & excellentis pro hoc est scriptura sacra, qua fre-
quenter vocat peccata iniuria & offensa dei, & ideo ab
hoie exigit satisfactio & conuersio in deum, non utinam
debitum ex lege Charitatis solig sed et ex iustitia

CASVS PRIMVS

A Satisfacit pro pena, ut componet diuinam in-
iuriam & vindicet.

Sed, Dist. 14. q. 1 & 2. ponit pro actu satisfaciendi pro
pena peculiarem virtutem quam iustitiam vindicativam
uocat, sed Recte Suarez. Sed. 3. hanc Actum hanc

ad propriam poenitentiam virtutem pertinere. Pro quo
est S. Aug. lib. de vera & falsa poenit. c. 8.

Poenitentia inquit est doloris vindicta puniens in se
quod dolet commisisse, ubi non solum dolorem sed et
vindicta ex dolore uult pertinere ad hanc virtutem,
quatenus nempe puniatis eis qui iniuriam intulit redundat
ad honorem & ampliore satisfactionem illis qui iniuriam
passi est, nam si quis uelit satisfacere pro pena solum,
ut ab illa liber sit, vel eam cuius est potestatem
sibi uel ad summam Qualitatis Charitatis propria, non a
poenitentia.

CASVS SECVNDVS

B. Detestatur peccata sua et solum uocat, quod contra
rectam rationem sit.

DD. Aliqui putant actum istum esse quoniam honestum & laudabilem, sed non esse illam virtutem, sicut nec actus ille quod quis amabat solute honestum esse & conformem recte rationi. Verum loquitur: scilicet: 4. d. 1. s. sentit. Illam pertinere ad virtutem, quod non caret, dicitur: quod ex tali actu repetitio virtutis recipi possit, licet virtuti isti nullum ad huc nomen impositum sit. **DVB.V.**

DVB. V. Pœnitentia quos actus habeat.

Vulgo homines si dolorem sensibilem non sentiant, vel et lacrymas non fundant non putant se veram actum pœnitentiae habuisse, contra Novatores negant. Nullum est actum pœnitentiae, nisi intellectus, nempe illum quod homo resipiscit & cognoscit se male fecisse, quippe de testationem peccati præteriti in ocio sua damnatione. **CODICIS 70. P.** Pœnitentia actus est, actus qui voluntate elicitur & thom: 1. q. 8. s. ar: 4. loquitur: diff: 3. s. 1. Colligitur tamen ex divinis litteris: Joel 2. Convertimini ad me in toto corde vobis, ubi novis cordis voluntas intelligitur, tamen ex concilio: tridentino: s. 6. c. 6. ubi: ipsi. Dum peccatores se esse intelligentes moventur adversus peccata proderunt aliquid & detestationem; tamen ratio, quia actus pœnitentiae opponitur peccato ut peccati est, at peccati voluntatis est actus, & contraria versantur circa peccatum. Et actus pœnitentiae seu ipsius. pœnitentiae est actus voluntatis. Adverte. Actus Pœnitentiae presupponit intelligentiam peccati non enim voluntas ferri potest in rem incognitam v. g. in peccatum per detestationem, Deinde

CONCLUSIO 2da. Poenitentia est vere sacramen-
 tum nona Legis ab alijs distinctu. Cuius videtur B. 7. ca. 1.
 §. 14. c. 1. §. 1. in dec. Or. Est r. Signum
 sensibile, quod significat & efficit peculiari modo
 ex xpi institutione remissionem peccati p. gratiam
 infusam, quippe externa sententia absolutionis in
 hoc iudicio signif. internam absolutionem in aca.
 vide Bellar. lib. i de poenit. c. 10 & sequentibz.

Quares. Poenitentia sacramenta, qdo. a xpo instituta sit.
 Dico. Et instituta plene a xpo post Resurrectio-
 nem qdo insufflavit & dedit Aplos spm. S. inq. 1.
 Accipite spm s. qz remiseritis pecc. remissa sunt
 foris 20. Sicut v. cetero Aplos fecerat sacerdotes
 in terra dederitq. illis ^{potestatem} ~~spem~~ s. consecrandi Eucha-
 ristia, in. potestatem remittendi peccata, v. dedit nisi
 qdo redimus, in ipso paschalis die ad vesperam
 huius apparuit. Hezar. lib. 1 de poenit. Galij. 20.

Poenitentia quid sit.

DVB
II II

Poenitentia est sacramentum, quo sacerdos sibi sub-
 ditu & peccata sua legitime confitente cui iusto
 dolore & proposito satisfaciendi ab illis absoluit
 Navar. c. 11. num. 22. Ex his patet, quod
 sacramentum Poenitentia consistat o in sola absolu-
 tione sacerdotis vni ceteri gerentis, sed & in con-
 fessione externa hois vere poenitentis. Bellar. lib. 1.

De pen. c. 7. lxx. lib. 1. c. 5. Quia et si in Ab-
solutioe vis eius pignora sui, et indicat Conu-
lud. ff. 14. c. 3. Sed tñ ad illig qd estiam pñ-
ret Confessio & Poenitentis, ut habet Con. Flor.

ff. accedit quod Sacramentū Poenitentiae sicut
& alia cōialiter constat ex mōa & forma, et
ex iais tanq̄ partibz componat.

Objicit Scot. 10. Effectz huius Sacramenti. Pñtā
Remissio peccatorū, significat per Absolutio-
nem tñ. & efficit.

R. Bellar. lib. 1. c. 19. Etiam illam illam confe-
sione poenitentis significari, qñ. ostendit & seculū
est, indicat se odisse peccatū & discedere ab
illo.

Objicit 2do. A Ministro smi sola Absolutio confes-
sio illa sola est Sacram.

R. Bellar. Sacerdos & Absolutionem profert, et
pen. pñtā minister, tñ. illam o impendit per
nitenti nisi ut ipi iuto & confessione, & hi

o sola absolutio sacerdotis e Sacram. Id est ad
illud vis Confessio scūrit. sicut nec estia tu-
dij in sola plāse sententia consistit, sed sub-
stantialiter acquiescōem requit.

Suares. Poenitentia Sacram. ac tu. dñm sui, illud
iterabile.

Dico 10. Et textus huius, intellige specie,

151
quae sicut Ecclia o agrosu nisi unum baptisma, ad
regenerandum fideles, ita et o agrosu nisi
unum tribunal absolutionis ad reparandum lapsu
post baptismu.

Aduerte Licet Iamru poenitentia unum sui qd
unica potestas remittendi peccata e, & vna ad qd
quo peccata remittunt, nempe Absolutio sacralis
ta. rade modi quo poenitentia fieri pot dicitur
in Priuatam et Publicam, & haec, in solennem
& non solennem. Priuata est, in qua peccatum
secretam solum sacerdoti delegit, & satisfactio
occulte & priuatum a sacerdote pagenda p-
ponit. Publica in est quo peccatum commissum
publicam & pro illo publice coram Ecclia satisfa-
ctio fit. Porro inter publica, solennem & non
solennem poenitentia, varia discrimina sunt, quippe
solennis o nisi pro peccatis grauissimis, qd scan-
dala magnam communitati attulere inponit,
& qdem a solo Epso idemq; semel tu. in vita p-
agit. Concil. Carthag.

CASVS PRIMVS.

A peccatum graue habet sed occultum.

R. Non potest cogi ut de eo publica agat poenitentia.

S. Leo. epistola ad Episcopos Campaniae.

CASVS SECVNDVS

B. Sacerdos peccatū admodū grāue commisit.

R. Non debet ipsi facile solennis poenitentia imponi, nisi degradatus sit vel depositus ab ordine, q̄ qui illam egit ab actibz ordinis & ipsis ordinibz arceatur
Cyrillus Ep̄ta ad Himeriū.

CASVS TERTIVS.

C. Grauis peccator petit poenitentia solenne,
sed coniūg repugnat.

R. Non potest coniūg repugnantē ipsi talis poenitentia imponi, q̄ ob eam impeditur ab usu coniūgij & nuptiar. Concil: Arclat: zdan. c. 22. & Tolet: c. 68.

Dico 2do. Est iterabile & quidem 2o.

Quia postq̄ hoc sacram̄tū semel receptū fuit, & alia sunt commissa peccata, tunc quippe lapsus per poenitentia iterū resurgere potest, & quidem toties quoties eam labi contingat. 2do. Quia peccatū aliqd̄ in priori confessione omissū est & poenitentia, uel q̄ obliuionem uel alia iusta de cāa, istud a q̄ confessionem aliam clauibz Eccl̄ae subiūgi potest & debet et: ut directe absoluat̄ & remittatur.

3tio. Quia vtrū idemq̄ peccatū per absolutionem directe remiserit iterūq̄ q̄ confitetur, ut ab illo de nō absoluit̄, hoc a. fieri potest, q̄do error ois abest, & cāa iusta addat̄.

D. ob unum solum idemq; peccatum confessionem
singulis dieb; frequentat, et ab illo eandem
absolvat.

Rp: Non recte agit, si putat unum ee peccata
rite confessa iterum confiteri, vel si non instituat
confessionem cum debita reuerentia & dispositio-
ne, quod facile in ista frequenti repetitione
contingit. Aduerte. In repetitione ser-
uanda est decentia, et non passim & sine aliqua
rationabili occasione fiat, q; cetera & occasio iuxta
magis deuotionem prudenter iudicanda est. *Sua:*
dup. 13. ff. 9.

DVB
III

Poenitentia quam habeat necessitatem

Doctores aliqui licet admittant Poenitentia ee
in precepto, putant tamen ee medium salutis unum
ex vi substitutionis xpi, qd hac necessitas ee possit
colligi e scriptura sac. & p inde ee sit asserenda.
nam et si xps Jo. 20. Eatis dederit potestatem ad
retinenda peccata mediante hoc sacramento, ee tamen
inde colligit ee unum ad talem effectum sed vtile. *CONCL. 19.* Poenitentia habet necessitate nece;

scilicet Sacramentum poenitentiae ex Christi Institutione
est medium nostrum ad Remissionem peccatorum, quae post
baptismum commissa sunt. Conc. Trid. S. 14. c. 2.
Vbi haec in fine. Est Sacramentum poenitentiae
lapis post baptismum ad salutem nostram, ut
nonnulli regeneratis ipse baptismus. Colligitur
istud ex illo Christi ad Apostolos Jo. 20. Quorum
remiseritis peccata remissa sunt &c. quae verba
salutis apostoli vincunt Christum ad Sacramentum poenite-
tiae ita quod aliquando remissione peccatorum, ut
intuitu eius, nemini regeneratorum illa obiciantur.
pro hoc sunt S. Patres quos vide apud Bellar. lib.
2. de poenit. c. 8.

Quaeres, Poenitentia, An habet necessitatem
in re.

Dico. Non haec, quae sufficit ad salutem poenite-
tiae in voto. Greg. de Valer. q. 1. de poenit. par. 7.
Henr. lib. 1. c. 2. Quippe benignus Deus hominibus,
si cum auxilio Dei faciunt votum quod in ipsis est,
statim peccata remittit, gratiamq. donat, reg. sa-
lutem eorum ab homine alio quem dere permittit,
quod est, si absolutio in re repererit.

CASVS.

A. Habet uotum poenitentiae saltem implicite,
quippe de peccatis suis contritionem ha-
bet, in qua est voluntas seruandi omnia praecpta

Canon, relect. de poenit. ~~par.~~ par. 5. Votum explicitum 153.
requirit, quia alias contritio non sufficiens est ad
iustificacionem & se & di. sua sine ordine ad claves,
Sed recte Alii omnes votum implicitum sufficere
sentiant quod includit in amore dei sup. oia, & propo-
sito servandi omnia mandata. S. Tho. 4. dist. 17.
q. 3. art. 5. Sot. dist. 14. q. 1. ar. 5. Navar. cl. nu. 15.

Solvitur. Haereticus, Schismaticus, & seget
remissionem peccati, nisi explicito proponat reco-
niliari Ecclae. qo de:

Solvitur. Haereticus, quia fidem perdidit & potest
iustificari, nisi incipiat habere fidem actu, &
ideo necesse est, ut habeat voluntatem credendi, &
revertendi ad Eccliam, Schismaticus, qui retinet
veram fidem iustificari potest cum dolore, & pro-
posito servandi oia mandata.

CONCLUSIO 30. 2da. Poenitentia habet ob:
necessitatem Verbi Divini. S. ex Concilio Laterani,
Trid. S. 14. c. 2. Quia poenitentia est medium salu-
tis nostrae, qo est in precepto, ut quia huiusmo-
di medium, quia consistit in actu libero sub precepto
posito.

Quaeritur. qo. Praeceptum de poenitentia quos obliget?
Brevi. obligat oes & solos qui post baptismum mortaliter
peccaverunt. Sot. disp. 25. sect. 2. & Alii. Quia mortale

peccatum à baptismo oriundum est nra xria huius sa-
cramenti, etq; idem sacramentum xrium mediu ad tollendu
tale peccatum.

CASVS PRIMVS.

A. solim habet peccatū veniale.

Rx: Non est obligatꝫ præcepto penitentia, q̄a venia-
le non est nra xria sacramenti istig.

CASVS SECVNDVS.

B. puer. ostensis mentibꝫ, iurat &c.

Rx: Præcepto penitentia obligatꝫ, q̄a præceptū istud ob-
ligat oēs et: pueros cuiuscūq; ætatis, dummodo capaces
sunt peccati mort: h

CASVS TERTIVS

C. Dubig heret de suo aliquo facto, an peccatū
mortale. sit.

Rx: obligatꝫ ad penitentia de præcepto, q̄a in dubio
tutor pars debet eligi. Soto. 4. dist. 18. q. 2. ar. 4.
Navarr: c. 9. Victoria. q. 130. de penit: lra. disp. 32. l. 9.

Cuarez. 2do. Præceptū penitentia q̄a obligat.

Dico. 1o. obligat q̄ se o quideu statim simulat q̄ mort:
peccavit, etiamsi forsitā comoditas sit, sed in articu-
lo mortis, qd certū est, Verū an et: alijs temporibus
obliget controuertitꝫ, quippe qd: antiquores insinuare in-
dentꝫ ante articulum mortis o obligare, q̄a præceptū
affirmans o obligat nisi in articulo necessitatis, sed hoc
Recentioribꝫ displicet, putant n. sti, qd præceptū peni-
tentia diuini q̄ se obliget ante articulum mortis:

qd hoc sacramentū ē institutum ut utrimo disponat
 hōm iā transiturū ex hac vita, hic n potē est finis
 extrema unctionis, sed ad Curandum spirituales morbos
 & pueniendū ne hō in similes incidat, extra rāem
 gō ē, ut in finem vite referret, Deinde sacramentū
 hoc est determinatō qdam penitentia & modi quō sa-
 tisfaciendū est Deo pro peccatis, & ideo sicut pra-
 ceptū penitentia & satisfactionis diuina de se
 ē obligat tū in articulo mortis, ita neq, hoc p-
 ceptū. Henr: c. 3. de penit: sca: disp: 35. sect: 3.
 Dico. 2do. Obligat per accidens. qd qd peni-
 tentia est mediū moraliter nriū ad supandam
 tentatōem aliquā seu peccandi occasionem.
 Caiet: Verbo. Confessio. Solo. lect: 5. de Confess: sca: sect: 3.
 2do. Quando hō susceptū ē Eucharistiam, si consciū
 peccati mort: habeat, Concil: Trid: ff. 13. Can lect: de penit:
 14. pūat, quod peccator qd omissa est penitentia
 Eucharistia dno peccata committat, alterū qd omitti
 formā penit: Alterū qd indigne communitat; Sed aliq
 d o pūat, sentiant n. qd talis tantū vni pecca-
 tū committat, nempe qd indigne Eucharistia sumit, nā
 pūat penit: hoc casū solū per accidens obligat.

Poenitentia quam maam
habeat

Materia penitentia Remota,

DVB
IV

est peccatum actuale à baptismo commissum - b. Tho.
q. 84. ar. 7. scilicet. lect. 2. & 3. de poenit. soa. disp. 18.
lect. 1. Sui monet, Peccata est materia, non quia sunt
materia ex qua, sicut lignum est materia statuae, sed quia
sunt materia circa quam hoc sacramentum versatur,
quippe ad illa tollenda institutum est; Dixi actuale
à baptismo commissum, quia neque peccatum originale,
neque etiam actualia ante baptismum commissum sunt
materia poenitentiae, quia persona quae illa commisit
non fuit pro illo statu de iurisdictione Ecclesiae,
& Deo eius actus non sunt sub eius clavis.

Quaeres. An peccata quavis materiae baptismi neque
materia poenitentiae sint?

Dico. Peccatum quodlibet baptismi est quidem suffici-
ens materia huius sacramenti, non tamen neque materia
peccati mortalis est materia sufficiens & necessaria, dicitur necessaria,
non quia sine illo non possit confici sacramentum hoc,
sed quia idem tolli non potest sine sacramento hoc.
Veniale autem peccatum est quidem materia sufficiens, sed non
necessaria quia aliquo ordine ad hoc sacramentum auferri potest.
quod est materia est peccatum mortale, à quo alias
nihil absolute fuit. Conc. trid. sess. 14. cap. 7.
extraneam. p. de privilegijs.
Pro his est propter horum multitudinem quod sacramentum
poenitentiae frequentant, etiam solum peccata venialia habent.

prope sola peccata alius site otiosa denique confiteatur 155
et ab illis iterum absoluantur.

Objicit Rubicon. q. d. p. 15. q. 2. In nullo Sacramento
potest forma lapidis cadere sup eadem materiam.
R. Meliora, o p. quidem sup materiam primam v. l. h.
Confessione eadem, p. tr. sup remota v. l. h. Eadem
peccata, qua alia confessione clauibus eadem subiunguntur

CASVS PRIMVS

At fecit actum de quo dubium est an peccatum sit!
R. Mea penitencia est peccati quod in re fecit
in re a se nititur ad dubium peccatum, sed in ordi-
ne ad cognitionem meam, et quod est materia sacramen-
ti materia, quia tunc in ordine ad nos potest ac-
cidere istud, semper adhibenda est materia certa si fieri
possit, si a contingat nullam haberi posse materiam
certam prudenti arbitrio confessoris relinquitur, ut
iuxta materiam necessitatem ac periculum & dubium pro-
babilitatem sacramentum conficiatur absolueudo sub
conditione saltem mente concepta.

CASVS SECVNDVS.

B. dicit Confessori se solum habere ad huc reatum
penae temporalis peccati remissi

R. Non potest sacramentaliter absolui nisi culpa
confiteatur, quia peccatum quoad culpam est materia, sine qua
non potest confici hoc sacramentum.

CONCEVSO. Etia. Poenitentia maā proxima
sunt Actus Tres poenitentis, nempe contritio, Confessio, Sa-
tisfactio, qbz peccator bno pro culpa compensat,
Corde, ore, opere. Concil: Flore: in Deer: Trid: S: 14.
c. 3. c. 4. de poenit: & Tho: q 84. ar: 2. & do: oesaliptra
burandū. 4. dist: 16. Eūi solum Confessione pro Ma-
teria habet, qā Contritio cum o sit sensibilis, o pt
ēe maā Sacramenti, regz et: Satisfactio, cum sine
illa & Substia & effecty Sacramenti subsistaat. Sed
errat, qā licet Contritio in se & per se o sit sensibi-
lis, In. per Confessionem & signa externa est aliquo
modo sensibilis, quod satis est, ut sit pars maā Sa-
cramenti, sicut interior affectio est pars orationis
ut vocalis.

Quæres. An præter Tres hæc partes sit alia.
Res. Addit aliam partem, quam uocat cōfessionē in
peccatis, sed o est cāa eū illam addat, qā si illa cōfessio
meram negationē dicat, o est pars, qā o est acty po-
nitentis, nec aliquid reale; si u finaly qteas e Voluntaria,
sic o distinguit a proposito o iterū peccandi, sicut
sub contritione continet.

DVB: Poenitentia quam Formam hāt
V. Poenitentia Forma præcise & absolute rita est.
Ry: Absolutio te, sufficiens abinde. Ego absoluo te a peccatis

fuis, In Noie p̄ris & filij & sp̄s s. sufficienti
 ma & usu recepta. **CASVS PRIMVS** Greg. q. 1.
 Summ Pontifex te absoluit & ego auctoritate
 ip̄s, licet mihi indigo concessa, Absoluo te in primis
 a vinculo excommunicatiois &c. in quantum possum &
 indiges. Deinde Ego te absoluo ab oibz peccatis
 tuis In Noie p̄ris & Filij & sp̄s s. Amen. &c.
 Ex his patet, qd̄ pronomen Ego, & dictiones illa
 ab peccatis tuis, & Inuocatio ss. Trinitatis ō sint
 de eadē forma.

CASVS PRIMVS

A. Dicit R. Remitto tibi peccata tua, vel ab-
 solutionem peccatorum tibi impendo. &c.

B. dicit, Ego te mūdo a peccatis tuis.

R. Mutatio forma quam facit A. substantialis
 ō est, licet quod abiqz peccato ō sit. 1. t. Dis. 14
 q. 1. ar. 3. Greg. q. 1. de penit. pun. 3. Henr. c. 12.
 quam uero B. formam dubia reddit & p̄inde huius mor-
 tale peccatu est. Sol. Henr.

CASVS SECVNDVS

C. Dicit, Absoluo te a peccatis tuis q̄ confes-
 es, vel de q̄bz es contritus.

R. Peccat grauit̄ addendo huiusmodi ad Formam
 Danar. c. 26. num. 11. qd̄ in sacramento Penitentie q̄
 absoluitioem peccata et. q̄ penitens inculpate obliuiscit.

Vel iusta de eaa filiet, aut qua cum sola attri-
tione confitetur, remittuntur.

CASVS TERTIVS.

B. dicit. Absolutio te, si placet ratu habueris,
si de tali domo migraveris &c.

R. Absolutio non valet, si contritio illa de futuro
sit, quia non potest sacerdos suspendere effectum sacramenti
in futurum. Navar. c. 26. num. 22. Henr. Qui mo-
net quod contritio de praeterito vel praesenti inter-
duci alicui Absolutioni potest, ut si sacerdos dubitet
num puer vel alium pleno usque confessione
fecerit, potest dicere. si possum ego absolvo te
a peccatis tuis, quod et modo absolvere potest pro-
xima morti qui nullum peccatum in specie aperire
valet, sed signis tuis se esse peccatorem ostendit.

Henr. & alij contra Navar.

Quares. 10. An forma quae datur per modum impetra-
tionis sit valida. v. g. Sacerdos dicit oros
vel pro te absolvo.

Dico. Forma ista in sensu sepe citandi non est sufficiens
ad sacramentum poenitentiae. & Tho. q. 84. ar. 3.
Sol. lect. 4. de Confess. Navar. et. de poenit.
dit. 6. loa. disp. 19. sect. 10. Quia forma de-
precatoria pugnat cum forma iudicij. Pro hoc est

quod modo ante sacramentalem formam pronunt. 157
ti. sicut illa deprecatio. Das nri Jhesus C. B. g. te.
absolutio, qd signu est in illis o contineri suffi-
cientem formam, qd eula o proferret successive
duos formas sufficientes sup eandem manum.

Queres 2do. An sit de necessitate sacramen-
ti qd forma absolutionis vocali verbo pferat.
P. Q. Aliqui ut Caludang. dist. 17. q. 2. ar. 1. Me-
gina cod. de Confess. sot. lect. 11 de Confess. Navar.
c. 21. Putant sufficientem casu necessitate absolutione
in scripto; Imo Aliqui addunt sufficere si abso-
lutio nunt fiat, qd de eia iudiciu o est, ut se-
tentia voce proferat.

Dico. Est de esse sacramenti vocalis forma
Magist. 4. dist. 14. b. Tho. q. 49. caiet. verb. Confessio.
Soc. sect. 1. ar. Pro his est Concil. Flor. qd hacten.
Quis sacramenti forma verba sunt absolutionis
q sacerdos pferat du diu &c.

Queres 3. An sit de necessitate sacramenti qd
forma absolutionis sup pntem proferat
P. Q. Multi putant Absolutionem q absenti fit
invalidam, imo & licita in casu. Palud. dist. 17.
q. 2. S. Antoning. 3. tit. 14. & 17. c. 12. Syl. & Sabiena.
verb. confessio. Pet. sot. lect. 11 de Confess. Navar. c. 21. d. 1. p.

Antonius. lib. ii. Sed hoc alij o pbat et Caiet. Verbo Confess. Solo. dicit q. r. ar. 1.
 Thales. lib. 3. c. 6. Greg. de val. q. ii. de par. p. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Dico. po. Quando absoluit hoo p peccatu adhuc mortuu, sed in per
 attritionem dispositus sufficienter forma sacrali huius place fiat ubi hoo
 offerri statim in presenti vita gra, qpe sacerdos sententia om de
 claratoria ostendit isum homine e absolutum, sed et. ut Dei Mi
 nister & Vicarij Sicut hoo a peccatis absoluit, & pced
 a peccata terra q una cum culpa remittit, & reconciliat cu Deo.
 Dico 2do. Quando absoluit hoo iam per attritionem vel prio
 rem confessionem iustq, forma et. fiat tali dari & infundi graa sa
 crificantes, quon & sua virtute confert ad culpam expellend q si
 quis x. Verbum Absoluo solum iudicat facere solutionem vinculi in
 q o dissoluit vinculu peccati, regitand expellit nisi p graa infusam
 ideo ex vicigdem Verbi facti infusio gra, q ordinal ad remissionem pec
 cati, si in illo homine sit.

DVB
VI Penitentia quem habe
 at Ministrum

Rx: 1 Sacramenti Minister Soly sacerdos est. q.
 ul: Folre; & p. 10. ca: 9 & 10. qd in ministro
 huius sacramenti necessaria est potestas clauis, qua
 iudq potest ee in dex sine potestate huc a p. 10.
 o nrio competit oibq, sed illis qbz a xpo data
 est, solum qo illi popuut ee ministri absolutionis, qbz
 xps contulit hanc potatem, contulit a solis
 sacerdotibq, qd xps Jo. 20. Pro se & suis suc.

cessoribus Ap[osto]lis dicitur. Cuius remissionis peccata .158.
ta d[omi]ni. q[ui]a quicquid accepit p[ro] d[e]ditam p[ro]tatem.

CASVS PRIMVS.

Q[ui]s sacerdos paroch[us] contubinarij
sacramenti hoc ministrat.

R[es]p[ons]o. Ministrat ualide. Concl[usio] trid[ua]:
Si ut can. 20. q[ui]a hoc ministeriu[m] e[st] fundat[um]
in iudicialitate sed in p[ro]tate a p[ro]p[ri]o conyugal[is]

CASVS SECVNDVS

Q[ui]s diacon[us] C[on]f[ess]io pro sacerdote gerit,
id est p[ro] p[ar]o[cho] conf[ess]io s[un]t p[ro] ignorata.

R[es]p[ons]o. Sacramentum absolutionis i[n] hoc t[em]p[or]e
trahi ualide, q[ui]a s[ol]y sacerdos est minister.

CASVS TERTIVS.

Q[ui]s oger extreme unctionis confitetur.
q[ui]a sacerdos haberi requirit.

R[es]p[ons]o. In nullo casu neq[ue] p[ro] dispensatione papae
p[ot]est i[n] lico ab alio q[ui] sacerdos e[st] hoc sa-
cramentum ualide ministrari, q[ui]a sacerdos est
minister est absolutionis ar[chi]ep[iscop]i. loc. disp. 34.
sect. 2da.

CONCLUSIO 1a. Sacramen-
ti Minister n̄ig est ō quibet sacerdos,
sed solum ille, q̄ legitima habet potatem
seu iurisdictionem. D. D. S. q̄ de eorū huius
Sacramenti est & necessitate, qd̄ minister hat
iurisdictionem, quam ō vis sacerdos hat, q̄ hoc
Sacramenti est iudiciū qd̄ requirit in iudic iurij-
dictionem q̄ nemo pot̄ sententiā ferre, seu
iudicare in ō sibi. q̄ hoc est. Causa
Causa. ff. 14. ar. 7. cap. 7. Cuius sibi apte hat.
Nullig momenti esse absolutionem a sacerdote
data, q̄ neq̄ ordinaria, neq̄ decepta iuris-
dictionem hat, in q̄bq̄ verbis iudic supponit ne pe-
p̄sse aliquis sacerdos, carere ō iuris-
dictione in hoc foro & aliud docet, sed:
absolutionem ab ip̄o datur nullig momenti e,
& p̄inde ē p̄ se nullā ex impotentia ab-
solventis.

CASVS PRIMVS:

Q. Sacerdos q̄ alius nullū hat iuris-
dictionem, constituto in articulo mortis sacra-

gratum abfolutionis ministrat.
S. D. Nihil valide, qd in extrema ne-
cessitate quilibet sacerdos potest absolvere,
& et minister sacramenti huius, intellige
quod alius quod idoneam tunc iurisdictionem sponte
haberi requirit. S. D. res ex cap. de his
sequens: q. 16. 26. Pro hoc est Concil. q.
14. c. 16.

.159.

CASVS SECUNDVS

¶ Sacerdos q. iurisdictionem non
habet aliam abfolutionem ministrat
postea q. d. in articulo mortis, sed in
periculo illis, q. v. 6. in hac parte
conflictus sic:

Soto. d. 18. q. 7. ar. 4. ^{cap. Alma} ~~Gonarium~~
par. 2. q. 11. Requiritur articulus mortis
qd iura de illo loquuntur. Ab. H. J. St. Palud.
d. 17. q. 7. ar. 2. Syl. der. Confess. l. 1. q. 6
Xauar. c. 26. ar. 6. Joa. d. 26. q. 4.
Solum sufficere probabile periculum, qd
iura articulus mortis & iura p. code putant.

q^o morale periculum p^oinde abstinere
debet & in m^o malis evadere firmiter
t^o ipse, ~~hinc~~ q^ope illud item. Cuius
periculum p^oibit ipso.

CASVS TERCIVS.

F sacerdos o^o toleratus q^o a N. G. exco-
municatus & nominatus ob haeresim degradatus
absolvit constitutus in articulo mortis.

Aliqui putant q^o o^o valide absolvat.

R^o: Absolvit valide q^o verba Coni. trid: c. 2. ut ge-
neralia sunt. Cuilibet pariter a quibus peccatis a quocumq^o
sacerdote absolvi in articulo mortis potest.

Poenitentia quem Ministerium habeat Ordinarium

In Ministro poenitentia regulari o^o tm. p^otas q^o ex ordine
sacerdotali est, sed & iurisdictione, q^o est aut ordinaria
aut delegata. Ordinaria t^o is q^o ex di^o ministeris proprii
& officii est superior alteri, q^o et: p^o suam iurisdictionem
Alijs committere. Delegata t^o iurisdictionem q^o solum habet
ex commissione, & ideo p^o se o^o p^o can alijs subdelegare.

CONCEPVSIO. I^a Poenitentia Minister ordinaria
est papa, pro oib^o in orbe fidelib^o, t^o n. h^o iurisdictionem
ordinaria, & quidem eminentiorem oib^o alijs.

1°. Cuius sit idem immediate a xpo, licet a deligatur
 ab h^oib^{us}, t^{er}ta reg^{is} ipsi reg^{is} Diversa Eccl^{ia} dat ipsi juris-
 dictionem, sed omⁿ designant p^{ro}xi^ma & xpo immediate
 mag^{is} est. 2do. Cuius sit eam independentem ab alio,
 q^uia pot^{est} vis^{us} alia pendet ab ipso. 3^{io}. Cuius sit idem
 Diversalem quoad loca, p^{ro}nas, culpas, q^uia fundat^{ur}
 in illo Jo^his. xi. Pasce oves meas. Vide cap. ult. & penult.
 j. q. 3. & cap. Curia de minoritate & obedientia,
 CONCEVSI 70. 2da. Locutione Item ordinari^{us} est Ep^{is}
 sed solum pro illis q^u de dioecesi ipsius sunt, t^{er}ta h^{ab}eris-
 dictionem ordinariam, t^{er}ta a illa di^o sui muneris.

Quare. Ep^{is} suam jurisdictionem q^u iure habeant?
 Soto. dist. 21. ar. 4. Videt^{ur}. lect. 2. de p^{ro}xi^ma Eccl^{ia}. Caltrix
 p^{ro}. Ep^{is}. Putant h^{ab}ere iure^m d^{iv}ino, q^uia Ap^{osto}li habuerunt ime-
 diate a xpo jurisdictionem, q^uib^{us} ipsi succedunt, q^uo & Ep^{is}
 ita immediate t^{er}ta a xpo.

Dico. Etsi Jurisdictio Ep^{is}alis ut ordinaria & casti-
 cio sit a xpo, t^{er}ta. o^mnes Ep^{is} q^u t^{er}ta pastorale mag^{is}
 h^{ab}ent illud a Papa seu dependenter ab illo. Prior
 pars est b. tho. op^{er}se. 19. ca. 1. Ioa. disp. 25. sect^{io} 1^a
 q^uia instituit xps t^{er}ta v^{er}o b. Pet^{ro} & successores eius Eccl^{ia}
 & Ep^{is}os gubernarent, eosq^u in partem similitudinis
 asumerent, quod ipsi p^{ro}xi^ma abortu Eccl^{ia}
 statim n. ab initio ap^{osto}li, creantur xpo Ep^{is}o calarg.

Posterior pars patet. 1o. Quia Episcopi eos accipiunt
mūg Episcopi consensu Papa. e. Ita dist. 19. & cap.
Euctios. 24. q. 1. Pro hoc est et: vsq. Eula, confirmat
n. Episcos papa & q. creat, dicitur, se illis conferre
ministerium talis Eula vel talis. 2do. qd. Papa
diuidit Eulas diocesis & determinat, o. n. fundi.
iura iure diuino. 3. Quia Jurisdictionem Episcopi, vel
restringi ad plures vel pauciores effectus. Ex his
stat quod Jurisdictio o. del. Episcopo immediata ppo
Deo & Papam, & hoc sensu est o. de iure diuino, sed
lao. loa. scilicet. cit.

COD. CE. VS. 40. 3ta. Sententia Minister et: or-
dinaris est parochus. b. d. dist. 17. ex ipi. Eula. Pro
hoc est. C. ois. de poen. & rem. in quo notat proprii
sacerdotis papam intelligit parochus vel saltem
prohendum. & de illo proprio absolute & in vniuers.
in supponit pde sua iurisdictionem omittere,
quod est mūg ordinarij iudicis. Aduerte.
Parochi o. hat suam iurisdictionem immediate
a ppo, cum illa sit nec Episcopi q. maiores Parochi
sunt habeant.

CASVS PRIMVS.

A. Episcopus. B. Parochus, subito hō in alicuius Parochia

& diocesi sacramentū absolutionis ministrat.

R^{es}: Non acit male, q^{ia} iurisdic^{ti}o hac terminat^{ur} p^{ro}nis o^{mn}is, vnde Ep^{isc} p^{ot} absoluer^e subditū si c^{on}g^{ru}o illo simul uerset^{ur} extra dioc^{es}im, quippe iudicium sacramentale o^{mn}ino requirit publicā solennitatem loci & exteriorem fori strepitum, & pr^oinde ordinari^{us} iudex p^{ro}sona respectu, potest obicūq^{ue} voluerit ius dicere, in quo differt hoc iudicium ab externo Syl: verbo confess: 1. q. 14. Solo. dist: 18. q. 4. ar. 3. dist: q. 151 de pax: & alij.

CASVS SECVNDVS.

C. Absoluit hoion alienae diocesis qui in sua deliquit.

Difficultas est, An ratio delicti aequal^{iter} iurisdic^{ti}o in hoc foro, sicut in foro contentioso acquirat^{ur}.

Affirmant Adrianus, dist: 13. q. 3. S. Antonius par. 3. ar. 16. Sed recto Negant Syl: Verbo Confess: q. 13.

Nanar: c. placuit, dist: 6. de pax: Soa: loc: cit: q. 1^a Vnde si male & inualide forien alienae diocesis absoluit.

Quaeres. An praeter istos tres sint alij q^{ui} iurisdic^{ti}o^{nis} nem ordinariam habeant?

Dico. sunt. Nam iurisdic^{ti}o^{nis} q^{ui} ordinaria habet Summus Papa penitentiaris, legatus papae, Archiep^{isc} in subditos suffraganij q^{ui} visitat, Vicaris Ep^{isc} praes^{ens}, Vicaris p^{ro}petuus in parochia, q^{ui}pe, ille ia h^{ab}et ordinari^{us}

pastor, qui potest vires suas delegare, deinde quod
ad religiosos ordinaria hinc Jurisdictionem generalis
provincialis. Imo Immediatus quilibet Superior, ut
Abbas, Quartarius, Prior, Praeceptor, Rector &c.

DVB Poenitentia an et quem ha-
VIII. beat ministrum et sacerdo-
tem proprium.

Nota. Distingui solent Tres Conceptiones vocis haic.
Prima est, quae significat omnem sacerdotem ha-
bentem Jurisdictionem in hoc foro, siue illum habeat
ordinariam siue delegatam, ita ut proprius dicatur,
qui Jus habet administrandi hoc sacramentum, quo-
cumque modo & titulo illud habeat. Palud. dist. 17.
q. 3. ar. 2. Syl. u. confess. 1. q. 1. & alij. **2da** est,
quae significat quemcumque pastorem aiarum, qui in hoc
foro ordinariam habet Jurisdictionem, siue illa sit prima
& immediata, ut in parochia, siue quasi remota, ut in capto;
Gabr. dist. 17. q. 2. ar. 1. Mel. C. de confess. **3tia** est,
quae significat sacerdotem qui proximam curam habet & oblig-
ationem ex officio ministrandi fidelibus hoc sacramentum.
& de isto hic inquiritur.

CONCLUSIO. Poenitentia habet ministrum
& sacerdotem proprium, nempe in qualibet Ecclesia paro-
chiali, is n. Regulariter est proprius sacerdos omnium,

162.
qui intra terminos eius parochiae degunt, sive illi
Laici sint sive clerici & sacerdotes, quod intellige
seculis privilegij, Joa. disp. 28. sect. 2. ex capite
Omnis. De parit. & remiss. Porro quilibet fide-
lium sortitur parochiam, ubi habet domicilium fir-
mum. C. finali. de parochijs.

CASVS PRIMVS

A. domicilia habet in duabus Ecclesijs,
in quibz per distincta anni tempora
habitat.

Paludang. dist. 17. q. 3. & S. Antonin. 3. tit. 17. c. 4. Pu-
tant, quod habeat sacerdotem proprium, parochum,
in cuius parochia id temporis habitat & degit,
quod probabile est quoad praecipuum annua com-
munionis quod certum tempus determinat, & co-
sequenter quoad confessionem quatenus ad Eucharis-
tiam praemitti solet.

Verum Alij rectius, ut T. Canarrus, c. placuit.
Joa. dist. 2. tit. Sentiant, Liberrimum esse tali
confiteri cui voluerit, ex duobz parochijs,
sub quibz domicilia habet: quia uterq; illo-
rum est proprius sacerdos, & ita potest esse iudex,

quia hæc iurisdictionis non tantum sequitur habitationem quam domicilium.

CASVS SECVNDVS.

B. C. D. in uno loco habent domicilium, in alio quasi domicilium. Sed habitacionem pro aliquo tempore anni quamvis non fixam, quia. V. G. ibi in iudicio, presidio, negotio est.

R. J. Istos omnes per illud, quasi domicilium, subijci parochis illorum locorum in quibus habitant & proinde illi in foro hoc iudices eorum esse possunt et sunt in officio, ut Cassus, Clementina. 1. de privilegijs. Navar. c. Placuit. Ita. Sed. 2. ut pro hoc est usus quod aliquo modo necessarium fuerit ut huiusmodi persona haberent pastores qui ex officio ipsis sacramenta ministrarent temporibus suis. Intellige istud, secularis, privilegijs, non si in Academia ex privilegio vel more placito, officij vel scholasticis conferatur, ille enim pro tempore proprius sacerdos eorum. Suarez. Jo. Quid sit de vagis, qui nullum tantum domicilium.

80. Non pauci ut Palud: q: 3. 5. Ant: c. 4. Cicer: u.
 absolutio. Navar: c. plaini. Putant, quod de ipsis
 sit libera facultas sit eligendi quem voluerint
 confessorij; Sed hoc alijs o placet ut Sylvester, Sol:
 Arel: loa: Sentiunt n. hi. Quod tales habeant ibi
 proprium sacerdotem ibi regant. qd parochus in
 isto loco tenet ex officio illis ministrare sacra-
 menta si indigeant. Petes.

An sit idem de iter eoertibz seu peregrinantibus qui alibi
 habent domicilia.

Idem et regant Palud: Anto. Navar: Putant n. hi
 quod o possit tales confiteri alicui absq: licentia
 proprij, qd virtute praebet dam licentia peregrinandi
 dat. Item syl: verbo cum: q: ii. Sol: dist: 18.

q: 4. ar: 2. Videt: q: 153. de par: Sentiunt, quod
 huiusmodi possint confiteri, vel paroco loci illius
 p quem transeunt, vel sacerdotibz approbatis, qd hic
 est quaedam q implicita licentia proprij sacerdotis, cu
 sit ea racionabilis, ob naria itineris picula, imo et
 cauet: refert, Anserig 4. istud declaravit.

Suarez 2do. Quid sit de epis & ipis parochis.
 R: 1o. Parochi nullum hnt proprium sacerdotem
 pter epum, qd cum ipsi parochi inter se o sunt ordi-
 nati, neq: unq sit alteri superior, o sit de propriis sacerdotis

alteris parochi, & ideo eps est. qd is est illis
immediate superior, qd est ius solus sacerdos p-
prius eorum.

R. 2do. Epsi o'nt alium sacerdotem propriu
p'ter pontificem, quem et: t'nt Cardinales.

Obijciunt Syl: & Caiet: Proprius epsorum sac-
erdos est Archieps. Sed hoc recte alij d'coat.
cum nullo iure fundet, quippe cum Archieps
nulum habeat iurisdictionem ordinaria in dioeca-
sibus suffraganeorum, multo mag' sup' epsos illi
habebit. Sol. Lea: & alij. Dixi. Regulariter,

Quia ab hoc iure ordinario o' pau' excipiuntur,
ut so. Omnes qui de familia papae sunt, horum a.
proprius sacerdos, est ipse papa vel summus pen-
tentiaris eius, quod intellige de illis q' actu sunt
Roma, & actu sunt de familia eius, si n. inde
discedant o' actu hoc privilegio, sed communi iure.

2do. Familia Cardinalium, nam quisq' cardinalis
est q' proprius sac' familiae sacerdos, & p't q' se vel
aliam hoc mag' exercere, solo Caiet: & alij. qui
addunt o' e' itidem de familiae epsorum, t'nt n. hoc
propriam sacerdotem iuxta ius commune, licet q'libet
eps sua velit familiam suam eximere possit ab ordinaria paro-

choram cura & sibi reservare, vel aliam propriam designare, q̄ superior est & eam rationabiliter habere potest.

164

Stio. Persona quædam in dignitate constituta, ut Decani Ectarum & alia similes, q̄ eximuntur à parochiarum cura. Syl. & Alij
Cui nocent quod in hoc consuli debeat consuetudo & privilegia.

DVB
IX

Poenitentia an possit Ministrorum habere delegatum.

CONC. 30. Minister Ectarum potest esse & saepe est delegatus, quia Jurisdictio in foro hoc delegari potest, quod dicitur Ectarum conc. 1. inquit, cum ea quæ sunt Jurisdictionis delegabilia sunt.
C. Aqua. de Consecrat. Ectarum: quia Jurisdictio non datur & aliquam Internam Consecrationem, sed & moralem deputacionem, unde qui habet propriam potestatem non committit alteri.
Aduerte. Jurisdictio concedi potest & delegari. 1. directe, dando illam Sacerdoti, ut quodam Parochus assignat Sacerdotem idoneum coadiutorem ad tempus, vel episcopus aut Papa alicui committunt hoc munus. 2. indirecte, concedendo subdito facultatem eligendi coadjutores.

Quæres. 1. Jurisdictio, cui, à quo, & quomodo delegatur.

Dico. 1. Jurisdictio absolueri in foro conficitur, ut rite alicui delegari debet is esse Sacerdos, & quidem talis,

ut idoneus sit quoad scientiam, prudentiam & p[ro]bitatem huius muneris arrian, & approbatus debito modo.
Aduerte. Sacerdos quilibet ab Eccl[esi]a p[ro]taten te absol-
uendi a pecc: mort: in p[er]iculo mortis, q[ui]do t[ame]n ad e[ss]e aliq[ui]mo
& extra p[er]icul[um] mortis a peccatis uenialib[us]
& mortalib[us] i[st]is, q[ui] alias q[ui] recte remissa sunt.

Dico. 2do. Jurisdictionem delegat ois q[ui] illa habet
ordinaria. c. Inter. de off. ord: q[ui]do t[ame]n est cogendus
Pastor semp[er] p[ro] seip[s]u[m] exeq[ue] officiu[m] suu[m], q[ui]o p[ro] uic-
es suos delegare. ex his patet quod Papa
delegare possit Jurisdictionem pro quolibet loco
& p[ro] quibuscunq[ue] peccatis. Clementina diuina de se se-
pultura, Ep[iscop]o in sua diocesi pro peccatis q[ui] non
sunt Papae reseruata, c. Canoniam, & c. Inter. de off.
ord: Paroch[us] pro suis parochianis, & pro peccatis
q[ui] t[ame]n reseruantur superiori, cap: Omnis, De par. & ren.
Sub Papa penitentiarius sumus, sub Ep[iscop]o vicarius generalis
continetur.

CASVS PRIMVS.

A. ut licentia a Papa audiendi confessiones
quorūlibet, quas audit atq[ue] absoluit absq[ue]
licentia paroch[orum].

Glossa. c. Ois, putat q[ui]do absoluat ualide, sed Glossa
sa turpiter errat, q[ui]do Papa dat facultatem aliam
exicipiendi confessiones, sufficit illa ad Jurisdictionem,

nuda expectata proprii sacerdotis seu parochi licen-
 tia. 6. tho: 4. dist: 17. q: 3. ar: 3. Palud: ibidem
 q: 4. ar: 3. Sol: dist: 18. q: 4. ar: 5. Navar: cap:
 Placuit dist: 6. de par: pro hoc est Extravagans
 for: 22. Vas electionis, tit: de haereticis. Ex his
 patet non posse parochum prohibere suum parochia-
 nam quò minus confiteatur religioso habenti pūlen-
 tiam, audiendi confessiones, quia n. dñi daly facultas
 ad audiendum confessiones, daly et: alteri fa-
 cultas ad confitendum, quia haec facultas est q.
 reciproca.

Obvies. Ergo R. religiosus non indiget licentia sui
 parochi ad audiendum confessionem id est q. licentia
 eligendi confessorem.

R. Non cogit quoad jurisdictionem, eget vero quia
 religiosus est sui juris, ut in hoc vel illo ope
 occupetur, & proinde ut possit se in hoc ope occu-
 pare licentia superioris indiget.

CASVS SECVNDVS.

B. religiosus has facultates audiendi confes-
 siones audit & absoluit circa festum paschalis.

DD: Aliqui putarunt quod Confessi & absoluti à tali
 o. sui liberati ab opere confitendi eadem peccata suo
 parochi. Sed male putant, & opinio istorum
 damnata est, à for: 22. Extravagans: Vas electionis

De haret. & à Benedicto XI Extravag. inter p̄ndy
De privilegij.

Dico. Titio. Jurisdictio ut delegat, nullam pe-
culiarem formam requirit, p̄terq̄ qd delegatus suf-
ficienter explicet suam voluntatem, q̄ quibz-
cumq̄ hoc verbis aut signis fiat sufficit.

CASVS

C. Confessionem excipit & absoluit, ex p̄sum-
pta rati Jurisdictionis ^{habitione} potestate.

DD. Aliqui ut R. Canuadg. tit. de p̄an. pu-
tari sufficere rati habitionem p̄sumptam, quia
ut est regula 10. de reg. Juris in 6. Rati
habitiō mandato ~~com~~equiparatur, qd ad Rati habi-
tionem p̄sentem p̄sumptam. Restrungunt hyl. 2. Confess.
1. q. 6. Nauar. c. 9. lib. 6. Sot. Dist. 18. q. 4. ar. 3.

Alij vero DD. absolute p̄negant sufficere ad Ju-
risdictionem p̄sumptam rati habitionem. Palud. dist.
17. q. 3. Gabr. ibide, q. 2. ar. 3. Anton. 3. par. tit.
17. c. 4. Adria. q. 3. de Confess. Melina & Alij.
Et hoc magis p̄bat Soa. disp. de sect. 1.

CASVS

D. habuit delegatam Jurisdictionem, sed qd in-
ficiente absoluit delegatus eam mortem obijt
vel amittit officio fuit.

166
ob: pleriq; etsi admittant qd iurisdic^o delegata a Pa-
pa posita ee perpetua, reg. 2. dicitur illo mortuo, qd
et gra. lapa, qd o expirat p morte decedentis, c. si
cui de pen: 6. dubitant tñ. de iurisdictione p episco-
pum delegata, & quidem Palud. tit: 17. q. 4. Syl. u. Confes:
1. q. 9. Putant eam morte epsi expirare adhuc rein-
tegra; Sed hoc impbat Navar: c. placuit, & huc suf-
fragat Joa: sect: 3. qui hinc infert quod delegatus
ideo iurisdictionem amittat, qd Epus ex communi coelu
suspendatur.

Quæres. dno. facultas eligendi confessorum a quo
& quo modo delegati.

Dico. Jo. Dari potest a Papa, Epso, parocho, qd
hi tres ordinarij sunt.

CASVS PRIMVS

A. te facultatem eligendi Confessorem a proprio
pastore, sed is qd illa dedit excommunicatus fuit
vel suspensus.

Palud. & Navar: loc: cit: putant facultatem illam cen-
suram, sed hoc recte alij rejiciunt, vt Syl. & Soto. Vido:
q. 152. de pen: Joa: disp: 27. sect: 2.

Adverte, si pastor facultatem datur eligendi con-
fessorem excommunicat, o ideo facultas data extinguitur.

CASVS SECVNDVS

B. habuit facultatem eligendi Confessorem;

sed is a quo illam habuit iam
obijt qdo eligit.

Paludang & Syl. putant extirpationi facultate hanc
& mortem concedentes, sed hoc mento Navar. &
Loa: improbare.

Dico. 2do. facultas eligendi confessorum dari potest
vel a fide, vel consuetudine, vel personaliter a pro-
lato seu pastore. A fide eligendi confessorum est
potestatem. po. Papa. Et quidem hic a iure divino
illam habet. 2do, Epus, & omnis ille superior, ut

Archiep. Epus, Patriarcha. c. Fin. de par. & ren.
PO. sub Epso comprehenduntur omnes illi qui electi sunt, et
sed qui confirmantur, imo & illi qui licet non habent
Episcopatum, est tamen consecrati Epus. 3to. Cardinalis
et. omnis Epus. Angelus. Syl. solo. contrarij cum scilicet
quod sunt superiores Epso dignitate. 4to. Praelatis
quilibet exemptis. c. Fin. cit. sub praelato non compre-
henduntur Parochus Loa: disp. 27. q. 2. ubi statuitur.

Per CONSUETUDINEM. po. eligit Parochus confes-
sorem, & quilibet sacerdos simplex, quia consuetudo fidei
inditionem dare potest. c. cum contingat de foro con-
petente, Navar. c. Placuit. Caier. u. Absolutio. quod
nampe ordinarij siner illi & tacent.

2to. Cui solum peccata Ven: tit, for:

167.

CASVS

C. qd Pastor ipse ignorans est. O. qd impotens est. E. qd impig sigillum secreti prodit & frangit, adit aliu sacerdotem.

DD. pleriq docent, qd qd parochus ineptus est, qd ignorantia magna laborat subito data sibi potestas eligendi Confessorem aptum. c. placuit. rto. dist. 6. De pen: quod ipsum aliqui extendunt, qd parochus neq secretum teneat, vel impotens est & tunc habet coadiutorem.

CASVS SECVNDVS.

F. psumit de licentia parochi accedit alium. qd idem v. l. profectus peregre est nullo vicario relicto, vel qd petit ut excipere confessionem illius & rem pterens occupare, vel qd etiam instat tunc confitendi ipsi parochi, qd et: ei nota est, qd u. g. cum illo peccavit.

DD. tunc pauci putant sufficere facultatem psumptam. quis tunc sit actu exhibita vel declarata, sed hoc alij admittunt, nisi qd psumptio fundat in aliquibus signis, qd sufficienter indicent presentem voluntatem dandi hanc facultatem, unde in nullo horum casu potest confessor eligi.

CASVS TERTIVS.

q. iuste petit facultatem eligendi confessorum,
sed parochus iuste illa ei negat.

DD. Multi putant sufficere licentiam petitam, licet ob-
tenta sit, sed neg. hoc alij pbant, nisi si forte Casista-
lis in quo ipso iure data sit potestas eligendi co-
fessorem.

Peters. An sacramentum poenitentiae cum iurisdictione
dubia ministrari possit.

Dico 1o. Quando verum dubium est, lex proprium
o potest ministrari, nisi forsan necessitas absolutionem
urgat, illaq; tunc vel sub conditione, seu a vitari
poterit periculum sacrilegij.

Dico 2do. Quando est dubium inprimis, qd o ex-
cludit probabile iudicium, potest, pbentim si congrua
iuris adfit. Ioa. disp. 26. sect. 3.

DVB
X

Poenitentia quae requirat
in ministro idoneo.

Poenit CONCLUSIO 1a. Poenitentia per
ptatem sufficientem o impedita requirit in Ministro
idoneo Poenitentiam aliquam, qd ad salutem animi
nra e Fidelitas, ut nempe minister vere absolvat
& o fide agat, Deinde ut honeste eligi possit,
& ipsi iurisdictione delegari absq; culpa, et Probi-
tas nra est, qpe eligere aliquem indignum ad mini-

Item aliquod praesertim sacrum culpa o caret, maxime
 si probabile sit quod in peccato illud ministravit. Denique
 ut minister ipsum sacramentum absq; peccato peragat,
 necessaria est bonitas gratiae, ut nempe o habeat officiu
 huius peccati mortalis, qd hoc iudicium sacrum est, itaq;
 ex officio minister exercet specialiter ad hoc consecratus.

CASVS P. R. F. M. V. S.

A. in peccato mortali exigit confessionem, sed
 anteq; impedat Absolutionem de illo dolet & co-
 teritur.

Sol: disp. 28. sect. 1. diu. Cuius Ministerii Sacri huius
 iudicij in ipsa confessione Poenitentis debere sacerdotem
 ad totum illud accedere in statu grae, qd totu illud e
 Sacri op; ac proinde grauiter peccare q; in pecca-
 mort: confessionem audit, et: spe habendi contritionem praeg;
 absoluat. Nisi forsitan necessitate compulso bona fide
 id faceret.

CONCESSIO. Etia Poenitentia requirit et:
 in Ministro idoneo Scientiam & Prudentiam, ut
 ut sacramentum valeat, vniu est, ut illi minister for-
 man Absolutionis sciat, linguam Confitentis intelligat
 uel saltem signa quib; peccata exprimit, aduertat ad
 peccata illag; cognoscat, si a sono oppresso, del ebri;
 sit minister, imo & oio diluato, qd Confessio fit, Sa,

*gravi

examentu absolutiois invalidu est. Deinde ut dici possit & deputari vna ad scientia, qd nullu potest esse in aliqua caa tali iudicium adhibere, nisi habeat scientiam sufficientem ad ferendum equum iudicium, quippe alio exponit se evidenti periculo errandi. Caiet. & Syl. V. confess. Soto lect. 6. de Conf. Navar. ca. & Alij.
Pars quarta in particulari Debeat esse haec scientia explicata a DD. Cui multa in Confess. requirunt, 1o. Ut sciat discernere peccatum, & An Ven. vel Mort. saltem in communi; Idem est de speciebus peccatorum & circumstantiis, alijsq. q. p. se spectant ad integritatem Confessionis, qd sine eorum notitia, non potest uti prout debet clausa scientia examinando causas & cognoscendo quantum necesse est, ut de illa feratur iudicium. 2do. Ut sciat qd regrat ut peccator sit sufficienter dispositus ad absolutionem tam quoad dolorem q. quodam proposito, & an ipse occasio proxima peccandi sit, qd alios o. potest scire an iuste absolvat nec ne, 3tio. Ut sciat qd ex peccato oritur obligatio restituendi, vel alia similia, qd oportet ut moneat penitentem et ab illo debita satisfactioem vel saltem propositu regrat. 4to. Ut sciat casus reservatos & excommunicationes q. ipso facto incurruntur, praesertim qd absolutio eary

Papa alijsue refernal. Caiet. Navar. & alij. Quib.
 Moras non requi semper et confessor per seipsum
 possit hac oia discernere, sed satis ee, ut intelli-
 gat ea q frequentis accidit & de alijs dubita
 re sciat, consulatq uel doctiores se, uel libros q
 de ista re agant. Addunt item habendam e rae
 rem honoris & psonar; multa n maior scia requir
 in vno loco q in alio, & respectu vnius psonae q
 alterius. Ex his inferit Jo. Peccare graviter
 sacerdotem q scienter se ingerit huic ministerio absq
 sufficiente scia, qd intrinsec nalin est suscipere
 aliquod iudicium nung sine sufficiente scia ad illud in-
 ste ministrandum. Syl. & Alij excipiunt casum extrema
 necessitatis, nam tunc quilibet sacerdos quantumvis igno-
 ra licite absoluit. Addunt Alij casum in quo Capl
 ni inter infideles o habent sacerdotem cui confiteat
 nisi valde ignorantem, quod o displicet Soarez
 disp. 28. sect. 2. Putant Insup S. Antoni. & Syl. qd
 excuset a culpa sacerdos q ex obedientia suscipit
 hoc nung, qd q ex ppria voluntate, sed hoc Navar.
 & loa: o pbat; Inferitur. Et o. Pecca-
 re graviter superiorem qui alicui sacerdoti juris
 dictionem in hoc foro mittit q o hnt sciam pportionata,

huic muneris, quia hoc responset sanctitati & iustitiae
sancti huius, tamen est de illo qui eligit Confessor,
non ignorantem respectu ipsius, nisi forsitan doctus
sit, & uelut sciam Confessoris doctrina sua adiuuare,
& q. sufficientem efficere, Caiet. & Joa: licet
illud t. admittat Nauarrus sed non recte.

C. A. S. V. S.

B. excipit Confessionem sed t. sit sufficientem sciam
respectu illius qui ipsi confitetur.

DD. Multi ut Richardus Antonius Syl. sent. Absolutio,
nec ignorantis est finaliter & esse iteranda confessione
apud aliam, quia de substantia Confessionis est t. solum
dicere peccatum, sed et: dicere tale vel tale peccatum.
Alij uero Negant esse hic defectum substantialem, quia quod ex por-
te penitentis interuenit integra Confessio, & ex parte
sacerdotis aliqua cognitio & perceptio illius, q. licet non
sit exacta, tamen t. est sufficientem illam esse sufficientem
maam huius sancti, q. si sup. talem maam cadat uera
Forma ualida sanctorum erit, quia nihil substantiale deest.

Joa: sent: cit: —

CONCESSIO. 3ta. Poenitentia requirit no-
tam in Ministro, ut sit idoneus quoad saeculares appro-
bationes Episcopi. Conc. Trid. S. 23. c. 15. de Reformatio:
ubi ista. Nullus sacerdos et regularis potest Confes-
siones saecularium et sacerdotum audire, nec ad id idoneus

reputari, nisi aut parochiale officium hant, aut ab episcopis
 & exanex si illis iudicetur esse nōm, aut alias idoneis
 iudicibus & approbationem q̄ gratis de se obtineat.
 Dixi modo, q̄ olim approbatio ideo episcoporum fuit
 ut sacerdoti Jurisdictionis à parochio delegatū vel
 à penitente eligat. Dixi r̄do. quoad seculares,
 q̄ pro regularibus sive Viri sive femine sint non
 est approbatio episcoporum, Adverte Appro-
 batio hæc episcoporum requiritur in articulo mortis, nec
 in locis istis in q̄ Dec: Trid: receptū est.

CASS

C. ^{Prelatus.} Confessor est q̄ habet ius eligendi con-
 fessorem

Cardinales de ^{confessione} fusi Respondere in contrarias abiere
 sententias, vnde Grego: VIII Papa consulto. R̄: In
 re dubia tūq̄ se adherere Conc: Tridentini Decre-
 to, vnde Prelatus Episcopo inferior potest eligere Confes-
 sorem nisi approbatus ab Episcopo suo, imò nec Episcopus
 si eligat alicuium. I. cum q̄ est de sua Diocesi.
 Loq: Sect. 4.

CASS 22

D. Parochus delegat Jurisdictionem sacerdoti q̄
 habet q̄dam parochiale beneficium, sed dicitur
 Diocesi.

Ob: Aliqui putant se Latet esse habere parochiale bene //

ficiū ut q̄ idoneus reputet, q̄b̄ f̄uēt Cardina.
responsio. Sed recte Alij tenent Jurisdictionē
tali à Parocho Delegari p̄ce & absolutionē eius-
dem. Henr: Ioa: & alij.

CASVS TERTIUS.

E. Sacerdos sede vacante à capitulo ap-
probatus est, & ab Abbate exempto, qui
habet Episcopalem Jurisdictionem.

R. Approbatus invalide est. Ioa: Iest: 5.

CASVS QUARTUS.

G. Approbatus est ab Ep̄o suo, sed q̄ illū
eligi vel ei Delegat Jurisdictionem, & est
de ista dicitur.

— Corrig: Lib: de Indulg: c. 12. Dicitur sufficere
cuilibet Ep̄o approbationem, & proinde iustus
idē qui approbatus est ab uno Ep̄o, quicūq̄ ille
sit idoneus ut eligi possit in confessione ubiq̄
gentium, q̄a loc: nil aliud requirit q̄ ut sit
approbatus ab Ep̄o. Aliqui requirunt approbationem
Ep̄i poenitentis, quod ē displicet Socratico. Sed
hic postea ob Responsiones Cardinalium inclinat
magis in istud, ut putet sufficere approbationem
ab Ep̄o eius qui auditurus est Confessione.

Quares. 10. An sufficiat appetisse approbationem

Si iniuste Negata fuerit.

171

Dico, Requiritur ut Approbatio re ipsa fiat
nec sufficit et: petita a regulari, etiamsi iniuste
revelatur. Ita: sect. 5. Cui moxet non
est absolute iuriam, ut approbatio in scripto
& gratis de h.

Quæres, 2do. Approbatio quod diu duret.

Dico, Durat, quod diu iusta de causa non reuocetur,
quippe pro mortem concedentis non extinguatur.

Manar. c. 27. quia hæc non solum est gratia, sed
et: est iuridica declaratio quod iuriam suam retinet

quod diu non reuocatur. Dixi. Lenoch. quia iusta de
causa reuocari potest, quia si reuocatio fiat absque
causa iusta putatur non valere. Ita: disp. 28. sect. 1.

1. Poenitentia quem requirit
minister pro reser-
uationis.

DVB
XI

Est in Ecclia potestas reseruandi quodam peccata, quippe
Superior omni potest inferiori non concedere iurisdic-
tionem ad absoluerendum ab aliquo peccato, quia
ea iura alia concedat. Cox: trid. 8. ca. 7.
& 11. Pro quo est vsq; perantiquum, quia Papa non parua
peccata sibi vel alteri reseruauit, quod et: Episcopi faciunt
& superiores ordinum, nam iurisdiclio in hoc sacramento

Nota
I.

manat à prelatiſ ad inferiores Miniſtros & ideo
p̄ iuxta illorum arbitrium Ee magis vel minus li-
mitata. *Soa. Disp: 29. Sect: 1.*

Nota
121

Etſi peccatū q̄ dicitur et: interm & et: veniale re-
ſervari à prelato poſſit, ta. do facto paga ſibi non
reſervat niſi peccata mort: aliquo modo externa ō oia
ſed q̄dam graviora q̄b; excommunicatōem adiungit,
q̄ a peccata Ep̄ſi ſibi reſervant ex ſtatutiſ immor:
ſynodalib; diſci debet. Quidam putant iure om̄ni q̄ vel
caſu eē Ep̄ſiſ reſervatos ob extravaganteſ ſup; cathedra
de ſepultura. Verū ſoa: recte ſentit nullū eē pecca:
ſure om̄ni Ep̄ſiſ reſervatū, q̄ dicta extravaganteſ re-
vocate ē p̄ Clementinā Dudā de ſepultura.

CONCESSIO. 1. Penitentia Miniſter ordina-
ri; pro reſervatis eſt iſ qui ea reſervavit & qui
iſſi Superiori Jurisdictione, quippe uterq; eſt ſtate
ordinariam abſolvendi à talib; peccatiſ *Soa. Disp: 30.
Sect: 1.* **Q. P. R. E. S.**

An Superior auditis in confeſſione ſolus peccatiſ reſervatiſ
poſſit ab eis abſolvere, & reliqua inferiori mittere.
*DD: Illius ut Caiet. u. Conf. ſot. ſect. 10. de Conf.ſ. Navar:
cap: Conſideret. d. 5. de p̄er. ſentit Poſſe et: abſq; cōgra-
ui, q̄ id cōſuetudo h̄t, addunt interim q̄ ſic abſolūte tenetur
poſtea confeſſori ſacerdoti inferiori peccata ſua om̄ia*

etiam reservata à quibus per superiorem absolutus est, ut sit Confessio integra. **Relig.** Negant posse, sed debere superiorem aut integram Confessionem audire aut saltem literò absoluerè, ita **Forian.** q. 8. de Confess. Syl. u. Confess. 1. q. 19. **Vutor.** q. 149 et 162. de Confess. —

Dico. Abrog. gravi necessitate & cetera ò potest superior audire sola confessionem casuum reservatorum, & de illis solum sacramentaliter absoluerè, quia hoc per se est contra jus divinum, scilicet: dividere confessionem; ergo sine causa gravi & rationabili non licet.

Dixi, abrog. gravi causa & necessitate, quia ex illa potest superior interdum absoluerè eò modo à reservatis **Soa.** disp. 21. sect. 1.

Cui ibidem hoc sic explicat, Si nempe ad temporis necessitas poenitentem ad confessionem ducat, & superior tunc verum impedimentum habet, quò minus poterit Confessionem audire possit, & insuper talis causa culpa reservatorum sit, ut secundum prudentem existimationem ò possit vel ò expediat eam delegare. Verum quia hoc via raro occurrunt, et raro contingit, ut superior à reservatis solis licite absoluerè possit, quò si vere id contingat, ò tenet qui sic absolutus fuit, reservata iterum alteri confiteri. **Soa.** loco cit.

Q. V. R. E. S. 2. An inferior sacerdos possit absoluerè poenitentem qui cum alijs et: peccatum reservatum confitetur.

DD. Aliqui putant posse, dummodo alter intelligat se manere obligatum ad confitendum superiori peccatum reservatum idque facere proponat. **Syl.** & **Ang.** u. Conf. sol. & **Nazar.** loc. cit.

Quia sic consuetudo habet. **Alij** Negant posse absolui, sed eam debere ad superiores remittere. **Ric.** & **Burand.** 4. d. 17.

Adrian: q. 4. de Confessi. Quia inferior nihil potest in casu
et reservatis extra articulum mortis; sed hoc debet
intelligi si directe & per se a reservatis & si subone-
re comparandi penitentes absolvere tentet. Secus
si absolvat directe eum a non reservatis, & alias solum
& accidens tollat sicut obliqua, Hoc r. & si communiter
fieri potest cum integritati sacri reprobat, In quo
causa gravis adesse fieri potest, quae dicitur communio vel Missa
absque scandalo vel infamia omitti requirit, & aditus ad
superiorem non patet. Son: disp: 31. sect: 3. Dixi extra
articulum mortis. Quia in illo sacerdos quilibet a pec-
catis solum et reservatis absolvere potest. Conul: trad.
8: 14. c. 7. de i. sta. In Ecclia ubi, catholici semper fuit, et
nulla sit reservatio in articulo mortis.

CASVS PRIMVS.

A. peccatum reservatum superiori aperuit
qui ab eo absoluit illum, sed illud postea
repetens confessione inferiori confitetur.

R. Ad inferiore absolvi potest, quia iam desinit peccatum
illud a reservatum, & quia si illud superior sacramentaliter
remisit a quovis sacerdote absolvi potest si vero solum
audito peccato remisit absolutionem eum ad inferiora
a proprio vel alio de illis licentia potest absolvi & de.

CASVS SECVNDVS.

B. Confessus e superiori sua peccata a quo & sacramentaliter
absolutus, sed per oblivionem inculpabiliter omisit
peccatum aliqd reservatum.

R. D. Multi sentiant, posse eum illud confiteri sa-

feriori & ualide absoluit ab eo, quia desijt iuxta ee reser-
uatum, quia superior absoluit substituit oia peccata et: reser-
uata. **Idem** Joa. Sed: 4. Soluit **placit**, quod Confessio
specialiter fit Superiori ut exoneret Confessam et: a reser-
uatis peccatis, & id Superiori sit. Secus si sit ordina-
ria Confessio, quam de suis peccatis omnibus solet facere
Superiori.

CASVS TERTIVS

C. peccatum suum reseruatim aperuit Superiori
Superiori, qui audita Confessione illi absoluit,
sed absolutio inualida fuit.

Aligui iudicant peccatum istud adhuc manere reseruatim
Superiori, quia peccata illa ita manent suba clauibus Ecclie
ac si ad iudicium non fuissent delata nec data absolutio.
Verum aliqui non male sentiant

CONCLUSIO. 2. In casibus reseruatim sit et: a Minoribus

penitentia aliis a Superiore, quia peccata reseruatim possunt
directe & se remitti per potestatem delegatam, & concedi
ab illo qui peccatum reseruatim, vel et: a Superiore istius, v. g.
a Papa, si Episcopus idem reseruatim.

Aduerte. Hae potestas delegari potest, vel directe ipsi Con-
fessori, vel proxime penitenti, ut eligat sacerdotem, qui cum et:
a reseruatim absoluit.

CASVS QUARTVS

Q. quia facultas data est per Jubilaeum ut a quibus
peccatis et: reseruatim absolutio fieri possit, & in-
dulgencia plenaria haberi, confessio est quod sua
peccata et: reseruatim, sed maiore potest non suscipit.
quod et: ad Jubilaeum regatum fuit.

DD: Aliqui fortiter si bona fide confessus sit alicuius relictum, quod ad jubileum pertinent postulare, et si postea ista o[mn]ia meliora teneat adire superiorem pro reservatis, secus si absq[ue] tali alicui confessus sit. Ita: disp: Cr. sect: 5. Cuius Pontifex o[mn]ino interdicit concedere facultatem, nisi in ordine ad indulgentiam, & pro his qui jubileum lucrari volunt.

CASVS SECVNDVS

„uel certe

C. Absolutus fuit virtute privilegij, quo semel confessorem ad certum tempus eligere potuit, sed post illa recordatur peccati reservatis.

„oblivio

DD: Sentiant istud peccatum iam esse liberum a reservate modo q[uo]d oblivio eius o[mn]ino sit alicui culpabilis, et confessionem nullam effecerit, Ita: sect: 4. cit:

DVB
XII

Poenitentia ministrum ad
qua obliget

CONC. 70. 9. Poenitentia obligat sacerdotem proprium seu parochum, et ratione officij sui illam ministrat subditis, quod sanctorum hoc suscipere tenetur. V. G. in periculo mortis, quia pastor ratione officij sui tenetur providere omnibus quod illa cogit ope illis. Et reg: 23. 24. & alijs scriptura locis, in quibus reprehenduntur Pastores, qui convenientem omnium providentiam o[mn]ino tunc

QVAESTIO. An Parochus obliget audire confessionem subditi ad quam ipse o[mn]ino tenetur

DD: Aliqui, ut Syl. verbo. Confessor 1. §. 18. Mel. q. de confessione, p. audienti Patant o[mn]ino obligari, quia parochi ratione officij tantum tenent ea praestare quae praecipita a Jure sunt.

Sed tm. est ipsi preceptum in tempore necessitatis sacra-
menta ministrare, qd alias tenet, qd parochus audire
subditos quotiescumq; confiteri voluerint, qd onerosum
valde est.

DICO. Parochus tenet subdito ministrare sacram Pœni-
tentie quando ille opportuno tempore. & iusta decem
illud petit, quia subditus habet qd petendi, qd pastor
habet obligationem dandi. Sca. disp. 32. sect. 1.

CASVS PRIMVS

A. Confessarius renuit confessionem audire subditi
quam ille extra tempus precepti facere cupit.

Ry: Peccat mort: renuendo, si subditus illam faceret
gravi ex caa, quia u.g. gravi tentatione aut difficul-
tate premitur locorum & difficile iter aggreditur, et
tempus Iubilæi &c.

CASVS SECVNDVS

B. quia sacerdos proprius o est periclitante
extreme audire renuit.

Ry: Peccat mortaliter, si proprius haberi nequeat,
qd ex charitate tenet,posito in necessitate extrema
succurrere, & sacram absolutiois ministrare, ne forte
ob defectum illig aia ista pereat.

CONCLVS 30. 2. Pœnitentia obligat Ministrum
ut in administ:raoe, Iustitiam & religionem seruet &
tueatur, quia iudicium & actionem sacram exercet.
L. V. R. E. S. Quid agere debeat sacerdos ut hinc virtutibus

in suo munere satisfaciat

Dico. Jo. Debet dare operam ut dispositionem poenitentis agnoscat, quia non potest Confessor leuiter poenitentem absolueret, nisi ille dispositus bene sit ad absolutionem, quippe non potest ipse absolueret nisi quem Christus etiam absoluit, gerit n. Vices Christi. Alias clavis errabit, & minister illa abutebit & peccabit. Deinde quia iudex est, tenet iudicium inferre, proinde priusquam absoluat necesse est, ut praesenter iudicet poenitentem esse dispositum.

A dierte. Dispositio poenitentialis ex duobus surgit. scilicet. Displacencia peccatorum & proposito in futurum. Displacencia a Confessore potest sciri si poenitens in ipso modo accusandi praebet signa doloris, quod si illa leuia admodum sint, vel potius nulla, interroget poenitentem, an ex animo peccatum detestetur, cui affirmanti credere tenetur, & hoc idem locum habet in proposito in futurum, quando o est specialis obligatio restituendi, vel relinquendi occasionem proximam peccati, quae o raro tenet Confessor differre absolutionem, quousque poenitens sua obligatio teneat salis, restituendo, & tollendo proximam occasionem peccati, ne impoententi sacramentum ministret.

Dixi non raro, quod semper debet Confessor cooperere
 poenitentem ~~penitus~~ ^{penitus} illum absoluat, ut id ~~exequatur~~
 quod facere ~~tenetur~~ - l. ut restituat occasionem pro-
 ximum peccati amoveat, quia satis est, quod peni-
 tens credat habere firmum propositum, suam obligationem
 implendi, cui credendum est, praesertim si tunc proximum in-
 vidit in eam occasionem seu obligationem, & non est in
 ty infidelis vel inconstans in similibus, neq; ex alijs coniectu-
 ris potest talis suspicio probabiliter concipi.

CASVS PRIMVS

A. Penitens quia Vna trahat saepe per-
 arum se inebriavit propter occasionem naonam
 ad ebrietatem ideo straxit. &c.

R. Absolvi potest, modo vere proponat cum Dei gratia
 abstinere in posterum ab ebrietate, neq; obstat quod
 Confessor hoc fore sibi persuadere non possit, quia non
 requiritur ut iudicet ita futuram, sed satis est quod existi-
 met nunc tale habere propositum, quod post brevitatem
 huius illud sit mutaturus. See: disp: 32. Sect: 2.

CASVS SECVNDVS.

B. Penitens est in occasione proxima peccati
 grauis. V. l. fornicationis, inebriationis &c. Sed illam
 absq; scandalo, infamia, incommodo magno requirit
 amouere separando se, migrando in aliam
 domum &c.

DD. Ut Nauar: c. 3. & Alij, multa circa hanc perplexam
casum dicunt, sed ut habet Soa: Vix potest certa re-
gula tradi, quia tota haec res maxime pendet a pru-
dencia Confessarij, qui ante oia perpendere debet an
sit vero poenitens in occasione proxima peccati, quae
moraliter vitari potest, quod si sit, oportet uti necesse
ut fulciat huius ne cadat, & probet et: an eius propo-
sitionum efficax sit, neque est ipsi neganda absolutio, et:
si iterum atque iterum reincidat, praesertim si aliquan-
tulum se contineat, & numerum regulatum pecca-
torum diminuat, interdum et: differri potest abso-
lutio & maior poenitentia vel cautio adhiberi, quod
si tandem experimento ostet haec non sufficere, de-
bet opere poenitentem ad tollendam occasionem. et:
cum graui temporali nocimento, semper tu. opus est
magna prudentia, ut scandalum evitet.

Dico. 2. Debet Confessor dare operam, ut poe-
nitens integram faciat confessionem ad quam sua interro-
gatioe prudenter iuuare eum tenetur. Mag: 4. d. 19.
D. Tho: ibidem. Syl: 1. Confess: 3. q. 13. Tr: 4. Interrog: 1.
Nauar: c. 3. quia ut poenitens sit dignus absolute
requiritur non tu. debilis dolor, sed & integra accusatio.
DD. plerique tradunt haec. So. Utile est seorsum tempus

in quo ultimo confessus est, & an satisfecerit proprio
 confessione, an sufficienter paratus veniat, Item
 quis sit eius status qua conditio. 2. Necessarium ee,
 si confessor inducet poenitentem non satis explicitissime
 conscientiam suam ob ruditatem uel pudorem, interrogare, prius
 absolvat, quia Confessor, iudex & medicus est, pro
 hoc e caput, Omnis, de pœa. Vbi ista. Sit Sacerdos
 discretus & cautus more periti medici diligenter inqui-
 rens peccatorum circumstantias, Porro interroget
 de oibz rebz, sed de ijs quæ spectata condicione
 poenitentis & notitia quam ipse de se ipso præbet pro-
 babiliter possunt in ipsam conuenire, caueat itaq; ne
 nimis sit in interrogando, & præsertim ut in aliquibz
 rebz seu materijs, v. l. Castitatis ad capitularia o
 semper descendat, ne aut poenitentem doceat quæ for-
 te refut, aut se vel ipsam periculo tentationis expo-
 nat, C. r. h. 4. d. 13. q. 3. so. d. 18. q. 1. ar. 4.

CASVS PR. & R. V. S.

C. Confessor fuit poenitentem quidem fecisse dili-
 gentiam sufficientem, & tamen peccatum aliquod
 omittit, quod non eum fecisse.

Melior. q. de Confes: iteranda. Negat Confessore teneri
 tunc eum interrogare, de isto peccato, quia poenitens iste

iam est integre confessus saltem formaliter, & est dis-
positus ad effectum salutis, nempe ad remissionem diuinam
peccatorum et oblitonem, qd est casus Confessor ob-
ligatus amplius inquirere. Sed recte alij tenent
teneri interrogare pp integritatem iudicij, qd alias
nunc tenent Confessores interrogare hinc inde,
qui quantum diligentiam praestant, nunquam
se possunt integre confiteri, explicando circum-
stantias species & numerum peccatorum.

Q. V. Quid sit poenitentia rogatus recet peccatum,
quod Confessor sit eam commississe.

DD: Dicunt teneri Confessores absolute Poenitentiam
tenere, quia in hoc foro credendum est poenitentiam
tam pro se qd contra se loquenti, & regulariter
stadium eius confessione, et: si Confessor non solum
audierit ab alij, sed et: oculis uiderit peccatum,
quia sibi persuadere potest poenitentem illud esse
confessum alteri. Dixi, regulariter, quia si omnino
sit evidens illam mentiri contra integritatem Confessionis,
non tenet ita stare dictis poenitentibus, et non
possit ubi sua sua privata ad convincendum & re-
darguendum Confitentem.

CAUSVS SECVNDVS.

Q. Confessor cognoscit ex confessione Poenitentis

2
 cum eē in peccato aliquo quod igne iuro
 rat. v. h. matrimonium in quo se eē putat non
 ē validum, beneficium quod habet o eē suū.

DD: Pleriq; sentiant, o teneri Confessorem monere
 confitentem de suo peccato, qdo tē ignorantia
 illig inuincibilem, praesertim quando non sperat fructum
 e sua monitione, scūs si credat monitionem suam profuturam
 sine ulla scandalo, uel graui incommodo, tunc n. debet mone-
 re penitente us relinquat illud quod e naturaliter peccatum
 qdus exiūdu per ignorantiam. Aeria: q. 5. de Confessio.
 solo lib. 10. de confess: Soa: disp. 34 q. 4.

CONCEVS 30. 3. Penitentia obligat ministrū
 ut penitente rito confessam & dispositam absoluat, quia
 hoc postulat ratio iustitiae iudicij & equitas inter pa-
 nitentem & Confessorem, Unde grauius peccat Confessor qui
 absq; caa rāabili obia iustitiam uoluntatem penitentis
 absolutionem differt, & multo magis si eam ipsi negat
 CASVS PL 3° 116 V

Penitens adhaeret opinioni probabili: Confessor u
 putat contraria eē probabiliora

DD: Aliqui ut Syl. v. Confess: q. 4. & Conrad: q. 100 de Contract.
 Putant quod propriis debeat absoluerē penitentem, delegatū
 uero, nec debeat nec possit licite. Sed recte Aly: dissentiant, qd
 Confessor et: delegatū absoluerē debeat, quia in eo casu
 Confessū integre penitens, & rito e dispositū & nihil agū obia spūa
 & hoc totum est euidens Confessori, qd nullū tē fū, u illam

remittat absq; absolutione sol: de: 18. q. 2. ar. 5. Nam
c. 27. loc: sed: 5. ar.

QVAERES. Quid sit Confessor qui male absoluit poenitente ga. v. 6. Confessor caruit iurisdictione vel debet tam intentionem o habuit nisi ebrig extiterit, vel ga poenitentem culpabiliter absoluit non bene dispositum aut rite confessor.

Quidam putant posse interdum Confessorem supplere defectum q se ipse nihil dicendo poenitenti, sed tm suppleto id quod defuit. v. 6. Intentione, iurisdictione dirigendo in absolutionem repetita in poenitente ubiq; fuerit, na et: ille inficio habebit in eo effectum si illudis positus. Sed hoc recte alij improbant, quia absolutio o est profertur sup absente. Alij itaq; sentiunt, quod Confessor debeat monere poenitentem de defectu si hoc absq; incommodo gravi fieri possit, si vero monitio fieri nequeat, sufficiat Confessori sui peccati poenitentiam docere.

**QVB
XIII.**

**Poenitentia an ministrū
ad sigillum secreti obli-
get.**

Sigillum nocari solet

CONCESSIO. Poenitentia obligat Ministrū ad sigillum & secretum a eo arduū, ut in nullo q pp nullam finem et: pro tuenda tota Republica ab ingenti malo uiolare illud liceat. Theolo: des. ex Cap: Sacerdos.

Est: G. de p. & c. Omnis de pan. & rem: Oritur,
 Obligatio illa in Ministro adeo arcta ex iniuria quae
 fieret sacro si aliquid reuelaret hoc secretum. Inu-
 ria & illa consistit in hoc, quod confessio fieret odiosa,
 nam retardaretur huius, neq. cum fiducia possent ad hoc sa-
 cramentum accedere.

Aduerte. Est in fractione sigilli ad minimum duplex malitia.
 Una est sacrilegij. otra & uenerentiam debitam sacro &
 otra bonum eig, alia est otra iustitiam quatenus est
 contra famam proximi & otra secretum ab eo missum.

Ueres. Jo. sigillum ex qua confessione oritur.

Dico. Oritur ex uari & sola confessione sacrali, quia
 preceptum de sigillo est ob sacrum.

Potes. qua huius sacralis confessio censeri debeat.

Dico. debet censeri, q. fit sacerdoti a se accusanti
 in hoc foro & subiugendi se clauibus Ecclesiae, quia Confes-
 sio quae fit absq. tali a. u. est confessio, q. potest
 nullo modo de parte sacri. Sol. dil. 18. q. 4. ar. 5.

Navar. c. 8. Joa. dif. 33. fol. 2.

CASVS PRIMVS

A. Confitetur Laico, vel clerico inferiori in extre-
 mis cum o. possit sacerdos haberi.

Navar. c. 8. Putat ex ista confessione sigillum oriri, sed
 hoc Joa. & Aly merito reijciunt. quia ex illa solum se-
 cretum nante oriri potest, quod o. adeo arcte obligat
 sicut sigillum.

Aduerte. Laico, vel clerico fingit se esse sacerdotem

& aliquis bona fide ipsi confiteretur sigillo obligare,
sicut & furtive peccata aliena audivisset.
Gabr. dist. 21 q. 1. ar. 2. Palud. ibid. q. 3. Adria. qd.
Fin. de Confess. lra. sect. 2. Cui ibidem dicit Soto
fessg sit sacerdoti qui caret iurisdictione idē ee, §
Sextim si hoc ignoravit penitentem.

B. confessg quide est sacerdoti, sed qd adiu^r
facere quod debuit absq. absolutione largi
Impenitentem dimissg est.

R. Obligatus manet Confessor sigillo & Tho. dist.
21 q. 3. ar. 1. lra. & Alij. Cuiā alias possit Confes-
sor dicere illam penitentem accepisse imperatam ad
Confessionem, aut sine proposito vite melioris,
quod per absurdum est.

V. A. R. S. 200. In quam manū sigillū cadat.
Dico. Cadunt sub sigillo Po. Peccata quibus et: Venialia,
quippe illa Manū confessionis sunt. 2. Omnes peccatorum
circumstantie, quia ex sint moraliter quadam peccata, & sunt
aliquo modo integrantes peccata. 3. Omnia illa q. dicuntur
ad declarandū peccata, quippe cum ista dicuntur ad accu-
sationem peccati, si sub sigillo non continerentur Confes-
sio odiosa fieret, neq. possent Confiteantes loqui in fiducia
& securitate. Tho. Peccata et: alia publica, quatenus
confessione cognita peccata et: complicis & socij, nisi fuerit
solum concomitante cum proprijs dicta fuerint.

Omnia ista intellige cum relatione ad personam, v. g. huius vel illius penitentis & cum relatione particulari, Itaque non agit contra sigillum qui de peccatis quae in confessione audiuit loquitur non nominando personam, ut in *Decretis* illis expositionem vel suspensionem possit pueniri. quia non reuelat peccator, & ita non fit illi iniuria. Verum et

Do. monent nisi necessitas cogat, non facile sermo de his rebus et: in generali fieri debet, quia huius facile offendit praesertim si in eodem loco sit post breue tempus ab audita confessione sermo de peccatis quibus fiunt instituit. Deinde o agit contra sigillum confessor, qui dicit Petrus sibi esse confessum et confessum peccata sua non habuisse nisi macta venialia, quia talis macta et minimi tunc est.

Do. monent frangere sigillum Confessorum, qui dicit de delictis habuit penitentes, unum laudat, dicendo iste non habuit suam peccati mortem: quia tacite insinuat alios non esse tales.

Navar. c. Sacerdos de pecc. dicit. 6.

CASSI PRIMI VI

C. Confessor loquitur quod in confessione audita quod alios nomine

Altiplodorensis lib. 4. tract. 6. c. 23. Putat cum frangere sigillum, de hoc alij dicit recte improbant, quia tunc loquitur ac si in confessione nihil audisset, simulque ostendit

unde sciatur & modo caueat, de aliqua rectitudine vel
circumstantia adiacentibus Confessionis.
SOLVENS 3. Quas proas sic illi obliget.
Dico. Obligat Jo. ipsum Confessor^{OTED} sub quod et: potest
superior, quia ab illo petit licentia absolventi a refer-
entis. Seco. Interpretem, quia participat ad im-
clamum. b. Tho: 2o. 2o. q. 3. ar. 1. Vult: q. 172. de Confess.
Nauar: & alij contra Caiet. Consiliarium et: obligat
sive presentis Confessionis sive postea transgressor
iam consular. Sol. lect. 11. de Con: Nauar: es.
Soc. 2o. 2o. lect. 2. 4. Qui sive furtive sive casu
audiat Soc. 2o. 2o. 2o. Illi cui Confessor revelauerit
Confessione sive inique sive et: de consensu penitentis
quod tunc facere potest. Rich: 2o. 2o. ar. 2. q. 1. Syl. ver:
Confess. 3. q. 1. Nauar: c. sacerdos. ar: quia notitia eius
comparata de Confessione sive mediate sive immediate
manet sub sigillo.

CASVS SECVNDVS

Q. Confessor loquitur Post confessionem in penitente de
re in Confess. auditis

R. Male agit, quia id facit absq. facultate eius, quia
est. unde sacrosanctam penitenti, Reprobatur & potest affi-
ci peccat a Confessore & redundaret iniuria sancti.

Quid si Confessor defectum in Confessione admisit.

R. Potest dicere & debet se nolle in illo loqui de re vera
ad Confessionem pertinentem, si ille sentiat, in hoc facultate.

si vero renuat dicat nihilominus si commode potui
quia tunc vere non loquitur extra confessionem sed
supplet & perficit eam quae inchoata & imperfecta manserit
& penitentia tunc est irrationaliter iniuncta.

¶ V. RES. 4to. Si illud quo modo servandum sit.

Dico. Servandum est. 1o. Non solum directe sed et: indi-
recte, unde si non. V. G. ne laudet unum cum occasione
suspicionis circa alterum ne dicat se non absoluisse poe-
nitentiam, nisi addat quia confessionem necum perfecit,
non potuit dare sufficientem manum &c. 2to. Non
solum lingua sed et: facto. V. G. ne neget Eucharistiam,
Ordinem &c. ne vitet tang. excommunicatam.

¶ CASVS

E. Confessor rogatur de re in Confessione
audita.

DD. Potest debere illam sic respondere, et se quidem
indirecte non revelat, quia nempe responsio facit ve-
herentem suspicionem, unde se illam generare possit, sicut "dicere
discretis verbis" se nihil illa de re scire, vel audivisse
intelligendo et hoc, et dicat.

Quid si directe interroget An in Confessione audierit,
Palud. & Sol. Putant, quod illo casu silere debeat. &c.
Sed recte Alij. et Syl. Navar. & Vult. dicunt, quod simpliciter
debeat negare se quicquam audivisse in Confessione,
Tel. et possit vel debet dicere.

¶ V. RES. V. An liceat aliquis usq. noticia separata in Confessione.

Dico. Vsq notitia ex Confessione tam morali pericu-
lo reuelatis directo vel indirecte. nunq̄ e licitg. sine
superior qui audit Confessione subditi non sit ex vi illig
ita illum gubernare, ut alij possint suspicari peccatu
illig, neq̄ in spec neq̄ in gre, ut auctoritas ministe-
rii aliquod, vel mutando locum.

CASVS PRIMVS

Te. Confessor sit ex completis confessione sibi
imminere mortem nisi. v. l. Fugiat, sed si
hoc faciat Alij intelligant illum moneri
ab hoc ex notitia confessionis.

DO. Aliqui ut Gabr. dt. 21. ar. 3. Syl. u. Confes. 393.
dubitant quod fugere, possit quod inde seq̄, q̄ itel̄ factu
suo, & ex vi talis actus nihil reuelat. Sed alij ex pra-
ua sua conscientia id colligunt. Sed recte Alij hoc
improbant. ut Rich. dt. 21. ar. 4. q. 2. Nauar.
c. Sacerdos dt. 6. de pœr. Soa. sect. 7. & alij.
Quia reuelatio et: directa in nullo casu licet.

CASVS SECUNDVS

Q. Confessor de consensu & licentia peccitentis
utiq̄ notitia confessionis et corrigat completis
uel impediat delictu eiq̄ ob bonu alteriq̄

DO. Aliqui ut Anz. & Rosella. u. Conf. damnant absolu-
to istu opum notitia & confessionem. Alij vero illu ser-
uunt q̄ de se malum secluso scandalo seruatisq̄ alijs circumst.

Secundum prudentiam requiritur, ita Capredy dicit. 21. q. 2. Ad 2.
q. 1. De Confess. Syl. d. Conf. 1. q. 4. Sec. d. sp. 34. p. 2.

181

Poenitentia quem et qualem
susciptentem requirat

DVB:
XIV

CONCLUSIO 1^a

Poenitentia ut Saucrum sit suscipi-
entem requiritur horem tinctu baptismi qui post eam
uel saltem in illo peccatum commissi quia poenitentia
e^t sda post naufragiu tabula Conc. Trid. S. 14. ca. 2.
Eueni hoi lapsio in primo parate baptismi e^t Prima
tabula qua liberat ab illo naufragio, qui si rursu
post baptismu lapsus sit, fit poenitentia tali tabula
2da, qua et ab isto naufragio liberari potest, licet n. ba-
ptismus in se frangi non possit, in suo tu effectu amitti
potest. quippe per peccatum mortale effectu suo in ba-
ptismo comparat amittit, recuperat & per solam poe-
nitentiam q^{uod} ides sda tabula recto nominatur

CONCLUSIO 2da

Poenitentia requiritur
susciptentem, qui per Confessionem sua uelit peccata
subijcere clauibus Ecclie & eorum absolutionem obtinere,
quia in illo qui Saucrum hoc suscipere uult uera est
uoluntas & intentio illius, Deinde cum hic sit uolunta-
rii iudicii requiritur uoluntaria subiectionem rei ad
iudicem, q^{uod} recte subiectionem non sit, nisi p^{er} uoluntate subijceret

peccata clauibus media confessione.

CASVS PRVSIMVS

A. decipit a Confessore fingit se Confessor se
et iam cum poenitens se Subijcere uult &
confiteri.

Durand. di. 21. q. 3. ar. 1. Ric. ibid. ar. 4. q. 3. Adria:
dub. penult. de Confess. sententiā Sacramm. absolutionis
esse inuālidam qd uerū est qd poenitens ita deter-
minat uoluntatem ad certum iudicem ut absolute
noluit corā alio agere eam sām. Secg si qd
hic & nunc Confiteh licet existimet hanc psonā
esse Petrum uult interim huic sacerdoti qui praes-
ens adest confiteri, hoc n. sufficit ad sacrame-
ntum ualeat.

CASVS SECVNDVS.

B. Sacramm. Absolutionis suscipere uult sed
uoluntate non bona, qd finis non honesto
nuncq. ad Confessionem. V. l. ob iram glo-
riam temporale commodū &c.

Syl. & Arg. u. Confessio, qd putant huiusmodi Confessionem
esse mort. pecc. Dicunt non pro Sacramm. poenitentiae
esse ualidū, Sed hoc merito Improb. solo. d. 1. 13.
q. 3. ar. 3. Nauar. c. 21. quia finis malus qd tu.
Venialiter non efficit Confessionem esse mortalem &
proinde o. repugnat ualori Sacramm., Secg si sit mor-
taliter malus, qd tunc uoluntas Confessionis est mort.

& sanam non valeret ob impenitentiam suscipientis.
CONCLUSIO Penitentia requirit susci-
 pientem qui dolorem suorum peccatorum & confitetur
 illi, quippe dolor aliquis est de essentia sanam huius,
 ut recte plerique doctores sentiant. b. Tho: 3. q. 86. ar. 6.
 S. Anton: 3. tit. 14. c. 19. Navar: c. Fratres de
 pen. dist. 5. Joa: sent. 3. tit. 1.

Quaeres. Cuiusnam dolor sit de valore sa-
 cranenti & essentia.

Caic: Tho: i. opusc: tract. 5. q. 5. Vult: q. 144. de
 pen: Cano. par. 5. de pen: Patant, sufficere
 displicentiam quamcumque, cum aliqua voluntate
 non peccandi, praesertim si ignorantia aliqua
 interveniat, quae de essentia confessionis solam est,
 ut illa habeat vera rationem accusatoris integram
 pro se habet dolor requirit qui nris est, et confessio
 fiat & modum accusatoris, ad quem sufficit quamcumque displicentia
 etiam si inefficax sit.

Hic Dolor iste qui saltem est attributio vera ac sup-
 rantis de suis peccatis mortalibus quorum poenitentem
 conscientia habet est de valore & essentia huius sanam.
 Joa: de 20. sent. 4. quia ille dolor ut conil: Trid. ff. 14
 c. 13. habet est nris qui voluntate peccandi excludit et cum
 quo voluntas peccandi simul esse repugnat.

Dixi. qd. Supernaturalis, qd. dolor qui est ex motu me-
re humano, ad sanctorum non sufficit ut indicat contritio.
Hec. ut. Cum dolore istum esse donum Dei dicit &
docet d. Tho: q. 14. ar. 3. Dixi eto. Vera, qd. non
sufficit dolor qui existimatur esse supernaturalis et: ex igno-
rantia culpabili. Ruardy ar. 3. ubi habet: qd. con-
ciliium Trid: loco cit: habet illam attritionem q
est pars sanctorum et donum spiritus sancti. Dixi 3.
de oibz Mortalibz, qd. potest esse dolor qui est
de aliquibz tm. & non de oibz, qui dolor non
sufficit ad hoc sanctorum sed requiritur & sufficit dolor
qui est de oibz peccatis saltem confessis sua:
Sed: 4. cit:

CASVS PRIMVS

C. Dolorem de peccatis habuit atqz ad
confessione ueniret, qui qd. confitetur ad cessat.
Soc: Sed 4. cit: dicit quod dolor qui est attritio
vel saltem attritio sufficiens debeat currere ad co-
fessionem qd. est pars sanctorum huius, sentit interim si
dolor antecesserit saltem esse, qd. committere Confes-
sionem antecedit cogitatio qd. optime fit cum vero animi
dolore fiat, postea uero fit inersio in virtute talis
doloris quod sufficit.

D. quando ad confessionem accedit & confessio
non incipit nondum tñ dolore sufficiente, hinc
tñ. tñ priusq̄ absolutionem suscipiat.

DD. putant ad sanctum sufficere si dolor ille compa-
ret sub ipsa confessione vel certe ante absolutionem.

CONC 304 Poenitentia requirit suscipie-
tem qui non sit vinculo excommunicationis innodatus,
nam qui in excommunicatione praesertim nota sibi absolu-
tione suscipere praesumit scias sibi non licere
peccatum mortale committere, & proinde ineptus ad sanctum.

CASVS

E. si iam ignorans excommunicationem ante certam ad illam
non advertens absolutionem suscipit.

Arceus & Syl. putant Absolutionem omnem q̄ excommu-
nicato impendit & nulla, sed hoc merito Caiet. verbis
confes. & Navar. orig. impant. quippe absolutio valet
non obstante excommunicatione, quando poenitentia
bona fide peragitur.

CONC 305 O. V. Poenitentia requirit susci-
pientem qui confessori praesens sit. Caiet. u. confes. Actus.
Et de poen. c. 2. & alij. Cuius verba forma poeni-
tentiae ad praesentem indicant.

DVI

Poenitentia quem effectum habet. XV.

CONCEPÇÃO. Poenitentia hoi a baptismo lapso dat grā
iustificantem seu reconciliantem, quippe per illū fieret
ciliatio peccatoris in Deo quem post baptismum offendit,
Coxi: trad: fest: 147 c. 3 can. 1. Porro ex eo quod
poenitentia hōtem de reconciliatō tollit tū in
militiam q̄ caritati aduersa, tū in auersione
Dei & odio saltem virtuali consistat, tū offer
san Dei & iniuriā ita fustitia diuina, quam
peccator tadit, quod Deo summo bono p̄ferat
bonū mutabile & creatū.

CONCEPÇÃO. 2. Poenitentia praebet hoi
Remissionem peccatorum, q̄ a baptismo uel certe
in illo commisit, & quibz sibi coelum occlusit,
stat tū ex corid: trad: 8. 14 c. 1. 8. 6 & can. 9.
tū ex illo xpi Jois. 20. Quorum remisistis pec
cata remittuntur eis, sic remissio ista peccatorū
in poenitentia per grā iustificante in virtu
tibz aīe infusan, illam n. sanctam poenitentiae
si sua debili uirtute confert.

ASSVS.

A. post baptismum pluribz & maximis criminibz
q̄ involuit.
R. Per poenitentiam illorum remissionem habere potest.
nulla n. e culpa adeo enormis, rez, ulz culpabilis n.

merg ita magnus quin penitentia deleri valeat &
remitti. quod frequenter SS. pres. inculcat. Vide Bull.
lib: 2. de pen. tho: 2. c. 19.

C. V. H. E. S. S. O. AD effectum huius sacramen-
tatio requiratur.

D. D. M. G. U. E. T. I. ut Mag. 4. dt. 18. Gabr. ibide q. 2.
ar. 2. **D. R. I.** q. 1. de confess. Solo. lect. 4. de Confess.

Putant Contritionem ita esse ritam ut absq. illa in
re poenitens per absolutionem non iustificetur,
ga scriptura requirit perfectam cordis immersionem.

A. L. J. et mitigent hanc sententiam. Dicunt, esse ritam
Contritionem, sed non semper illam q. veri in re
est, sed q. bona fide esse putatur. Solo. dt. 18.
q. 3. ar. 2. Viet. q. 2. de p. b. e. e. t. a. Vega q. 13.
c. 19. Cuius ceteri hoo. teneant ex p. e. g. l. o. a. u. d. e. r. e
contritio ad sanum hoc potest tu ob bona fide
excusari, ne contra p. e. p. t. a. m. i. s. t. u. d. p. e. c. c. e. t. & i. n.
digne accedat.

D. I. C. O. Poenitentia ut conferat effectum suum sufficit
vera & integra attritio peccatorum sine illa con-
ta sic sine nox sit. **D. T. H. O.** dt. 17. q. 3. ar. 5. **S. E. C. U. N. D.**
14. q. 4. ar. 3. syl. u. Conf. 1. q. 20. **R. U. A. R. D.** ar. 3. **S. E. C.**
disp. 20. **S. E. C. U. N. D.** 1. ga sacramentum hoc tunc virtute ad lau-
dificationem peccatorem per sola attritione dispositum.

cui et gratiam refert absq^{ue} immutacōe s^uo
 loris & perfectione, adeo ut attritio manens
 attritio sit sufficiens dispositio p^{ro}pria ad effectū
 huius sacri. Conc: trid: B: 14. c. 4. Et finis
 ac institutio huius sacri, q^uippe p^{ro} se instituta a ad s^{an}cti
 laudis hoies baptizatos a morte peccati, & ideo s^{an}ctam
 mortuorum appellat, q^uo accipit vim ex institutione ad
 conferendam grām primā & expellendum peccatū mortale.
 C. V. R. E. S. 2. Quenam attritio ad effectū huius sa-
 cramenti requiratur.
 Dico requirit^{ur} attritio. q^uo Vera seu perfecta, q^uom-
 po includit dolorem absolutū & efficacem, ita ut volū-
 tatem peccandi excludat, S^{ed}o. Divina, q^uo nempe con-
 sta e motus Divino & s^upernaturali, v. g. p^{ro}nis ge-
 hennae ignis, per inspiracōem sp^{iritu}s S^{an}cti q^uo dolor q^uo tm. est
 ex motus h^umo, vel e solis virib^{us} nat^{ur}ae, non sufficit ad
 effectū illius sacri, ut recte tra. sol. docet tra. sol. 2.
 e Conc: trid: c. 4. cit: q^uo motus h^umo & temporale
 remota non avertit voluntate ab affectū peccati.
 3. Integra, ita ut sit de oib^{us} pecc: mort: non remis-
 sis q^uo unum peccatū non p^{ot}est sine altero remitti, &
 nullum p^{ot}est remitti saltem sine attritione illig, cum pe-
 nitentia omn^{ium} mortalium sit mediū unum ad remis-
 sionem eorū, hic fit ^{si quis} sufficiens, vel ex ignorantia cul-
 pabili omittat attritionē unig peccati mortalis, q^uo est

coram h[ab]et, o[mn]i seq[ue]nti effectum san[ct]i, q[uo]d unum peccatum o[mn]i
retractatu[m] est sufficiens ob[er]a, q[uo]d unum e[st] ob[er]a pecc-
atu[m] simul remittat[ur] cu[m] alijs saltem concomitanter q[uo]d
fieri o[mn]i p[otes]t, q[uo]d e[st] p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]a voluntarie omittitur.

CA. V. S.

B[ea]t[us] p[ro]babiliter existimat suum dolorem e[ss]e
attritione[m], sed remera o[mn]i e[st] sufficiens, q[uo]d vel
non e[st] vera & sup[er]naturalis, vel o[mn]i e[st] de
peccatis o[mn]i

Can. relect. de pen. par. 4. & Vega. l. 17. c. 37. Putant
non requiri attritionem vera[m] in re existente, q[uo]d suffi-
cit ut peccator per hoc san[ct]um iustificet[ur], q[uo]d exi-
stunt se p[ro]babiliter q[uo]d unum erat. Sed hoc alij recte
Impant. q[uo]d absq[ue] vera & integra attritione q[uo]d in re e[st]
non fit remissio peccatorum per san[ct]um absolutio[n]is,
et si peccator inculpabiliter suam imperfectam attritionem
ignoret. Soc. disp. 20. sect. 2. qui hinc inferre posse
dari statum medium, ita ut nec iustificet[ur] qui absolutio-
nem recipit, nec de novo peccat, q[uo]d potest existimare
absq[ue] culpa motum suam attritionis se aliud q[uo]d necesse
sit vel e[ss]e sufficiens quod remera o[mn]i e[st].

Finis

